

Fo 1/A (9371)

528

491

Tervezet

U t a s i t á s

a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek
felújítására

Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
1962

825

491

1

Tervezet

U t a s i t á s

a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek
felújítására

2004 -07- - -

Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal

1962

1999 AUG

+

Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal elnökének
209/1962./T.9./ ÁFTH számú

u t a s í t á s a

az "Utasítás a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek felújítására" című műszaki utasítás tervezetének kiadásáról.

A belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek felújítására vonatkozóan - az 1092/1954/XI.7./Mt.h. számú határozat III.része 1/b. pontja alapján - a következőket rendelem:

1. §

Az "Utasítás a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek felújítására" című műszaki utasítást /a továbbiakban Utasítás/
- mint tervezetet - kiadom.

2. §

Az Utasítás rendelkezéseit a belterületi és zártkerti kataszteri térképfelújítási munkáknál kell alkalmazni.

3. §

Az Utasítás 1962.június hó 1-én lép hatályba és valamennyi geodéziai munkát végző szervre kötelező érvényű.

4. §

A belterületi és zártkerti térképfelújítást végző szervek az Utasítás alkalmazása közben szerzett tapasztalataikról tegyenek észrevételeket és módosító javaslatokat és ezeket az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatalnak legkésőbb 1963.december 31.-ig küldjék meg.
Budapest, 1962.április 27.

Antos Zoltán s.k.

az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
elnöke

Utasítás

a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek
felújítására

Bevezetés

A községek /városok/ belterületeit és a földrendezéssel nem érintett egyéb területeit /zártkertjeit/ tartalmazó kataszteri térképek - a műszaki nyilvántartás hosszú szünetelése miatt - sok helyen már nem tartalmazzák a természetben levő állapotot. A természetben levő állapottal való összhang helyreállítására a kataszteri térképek felújítását e területeken is el kell végezni olyan községekben, ahol a gazdaságosság szempontjai a felújítási módszert indokolják. A felújított kataszteri térkép sikrajsi alaptérképe a népgazdaság különböző ágazatainak. Így ki kell elégítenie a térképrendszer ábrázolási és területmeghatározási igényét és alkalmasnak kell lennie a műszaki nyilvántartás, a földnyilvántartás és a telekkönyvi nyilvántartás vezetésére. Ugyanessak elfogadhatónak kell lennie a részletes község /város/-rendezés alaptérképeként való felhasználásra is.

A felújítási költségekkel való takarékoság szempontjából a műszaki munkát a légifényképezés és az eddig e területen végzett földmérési munkák eredményeinek felhasználásával kell elvégezni.

Első rész

Általános érvényű rendelkezések

1. § Az utasítás érvénye és a térképfelújítás célja.

- /1/ Ez az utasítás érvényes a városok és községek /a továbbiakban: község/ területéhez tartozó, a 20/1960. É.M. számú körrendelet alapján nyilvántartásba vett központi belterület és egyéb belterületek, valamint a fejlesztendő külterületi települések /a továbbiakban együttesen: belterületek/, továbbá a külterüle-

ti lakotthelyek /a nem fejlesztendő külterületi települések/ és sárthkertek /a továbbiakban együttesen: sárthkertek/ kataszteri térképeinek felújítási munkálataira.

- /2/ A belterületekre vonatkozó - a hivatkozott körrendelet alapján készült - nyilvántartás adatait a munka megkezdésekor az illetékes elsőfokú építésügyi hatóságtól kell beszerezni.
- /3/ A térképfelújítás célja a meglévő kataszteri térképek kiegészítése a rólok még hiányzó tereptárgyakkal, létesítményekkel és vonalakkal, továbbá a térképeken már ábrázolt tereptárgyakban, létesítményekben és vonalokban - a műszaki nyilvántartás hosszu esznetelése miatt - bekövetkezett változások átvezetése.
- /4/ Azokon a területeken, ahol ez idő alatt nem történt nagyobb mértékű változás, illetve a változásokról egyéb munkákkal kapcsolatban készült - megfelelő pontosságú - munkarészek állnak rendelkezésre, a műszaki nyilvántartási utasítás előírásait kell alkalmazni, de a jelen utasításban előírt főbb munkarészeket el kell készíteni. Azokon a területeken, ahol a változások oly nagymérvűek, hogy a meglévő kataszteri térképeket felújítani nem volna gazdaságos, új felmérést kell végezni a belterületi új felmérési utasítás szabályai szerint.

2.5 A térképfelújítás tárgya

- /1/ A térképfelújítás tárgya a így a felújított belterületi és sárthkerti kataszteri térkép tartalma a következő:
 - a/ a belterületek elhatároló vonalai;
 - b/ a belterületen belüli telkek és kösterék /egyéb földrészletek/ határvonalai;
 - c/ a belterületen belüli kisajátított vonalas létesítmények és területek kisajátítási határvonalai és nyomvonalai;
 - d/ a ki nem sajátított, de állandó jellegű tereptárgyak /pl. álló- és folyóvizek/ és létesítmények elhatároló-, illetve part-vonalai;
 - e/ az állandó jellegű épületek;
 - f/ a telkeken, kösteréken és egyéb földrészleteken belül területi szabványt elérő és a területi szabványon felüli állandó jellegű művelési ágak, illetve művelés alól kivett

területek /alrészletek/ határvonalai;

g/ a fentiekben fel nem sorolt, de az Utasítás második részében feltüntetett egyéb tereptárgyak és létesítmények.

- /2/ A felújított térképen ábrázolt vonalakat fontosságuk és töréspontjaiknak a természetben való megjelölési pontossága szerint négy csoportra osztjuk. E csoportok rendűséget jelentenek a meghatározás módszere szempontjából is. Részletesen tárgyalják az 5.-6.§-ok.

3.§ A térképfelújítás alapja és alapadatai

- /1/ A térképfelújítás alapjául a kataszteri térképek nyilvántartási, esetleg könyvatos, vagy ezek hiányában eredeti példányai és a térképek melléktérképei szolgálnak. Feltétlenül fel kell használni a ház helyesztások során végzett földmérési munkák, továbbá a háztáji földek rendezése során végzett megosztások földmérési munkáinak munkarészei közül azokat, amelyek a jelen utasításban előírt pontossági követelményeket kielégítik.
- /2/ A térképfelújítási munkáknál az ÁFTH Központi Adat- és Térképtáránál és az ÁFTH megyei földmérési és földnyilvántartási felügyelőségénél /a továbbiakban: felügyelőség/ rendelkezésre álló, illetve nyilvántartott /de egyéb szerveknél tárolt/ valamennyi alapadatot /alappontot, azonos, illetve kisebb vagy nagyobb méretarányú térképet, egyéb munkarészt/ fel kell használni.
- /3/ A felújítandó térképen ábrázolt vonalak megváltozását a műszaki terv készítése során - kellő gyakorlattal rendelkező dolgoşnak - lehetõleg a térkép méretarányára nagyított légifénykép segítségével kell megállapítani. Légifénykép hiányában a változások megállapítása szemrevételezés, illetékes műszaki szerveknél való tájékozódás, valamilyen egyszerű módon végzett ellenõrzés, végsõ esetben a feltétlenül szükséges mértékû ellenõrzõ mérések alapján történjék.
- /4/ Új beméréssel kizárólag a térképen hiányzó és a légifényképrõl a késõbbiekben elõírt módon át nem vehetõ vonalak meghatározását szabad végezni.
- /5/ A légifényképanyag beszerzésével kapcsolatos eljárás a követ-

keső:

A térképfelújítás munkáját végső szerv, felügyelőség vagy vállalat, /a továbbiakban: földmérő szerv/ az ÁPTH által jóváhagyott évi /negyedévi/ térképfelújítási terve alapján a térképfelújításhoz szükséges légifényképanyagra - a 389/1961.ÁPTH számú rendelkezés alapján - az ÁPTH geodésiai felügyeleti osztályánál az igényét bejelenti. Az igénybejelentés alapján az ÁPTH geodésiai felügyeleti osztálya a légifényképanyagot /kontakt másolat, nagyítás stb./ a Kartográfiai Vállalattól a földmérő szerv részére megrendeli. A Kartográfiai Vállalat a megrendelt légifényképanyagot az előírt nyilvántartásbavétellel - lásd 5081/1959.Biz.számú ÁPTH elnöki utasítást - után az igénybejelentő szervhez való továbbítás céljából a KV Tük-ének átadja. A megrendelt fotogrammetriai munka elkészülte után a földmérő szerv a térképtárosa vagy más megbízottja útján az anyagot a KV Tük-énél átveszi.

4.5. Alappontsűrítés, alappontok állandósítása

- /1/ A térképfelújításhoz alappontsűrítést csak a legszükségesebb mértékben kell végezni. Az alappontsűrítéseket az ÁPTH elnökének 319/1960./T.17./ ÁPTH számú utasításával kiadott "Utasítás a vízszintes alapponthálózat földi eljárással végzendő sűrítésére" /a továbbiakban "alappontsűrítési utasítás"/ előírásai szerint kell végrehajtani ezzel az eltéréssel, hogy az 1:2000 és 1:1000 méretarányú /méteres rendszerű/ térképeken az alappontsűrítési utasítás belsőégi hibahatárait, az 1:2880 és 1:1440 méretarányú /öles rendszerű/ térképeken pedig a külsőégi hibahatárait kell figyelembevenni.
- /2/ A munkálatok során minden - a munkához felhasznált - alappontot fel kell keresni és a 862/1961./T.8./ ÁPTH számú utasításban előírt munkát el kell végezni. A munkához felhasznált magas pontokat le kell vezetni.
- /3/ A belterületre eső minden V.rendű háromszögelési és sokszög-pontot állandósítani kell. A sokszög-pontokat szükség esetén külpontosan kell állandósítani, olyan helyen, ahol fennmaradásuk biztosítottnak látszik, és ahonnan látható legalább egy másik állandósított pont is.

- /4/ Ha a területen nincsenek numerikusan meghatározott alappontok, akkor a beméréseket grafikus alappontok közötti sokszög- és mérési vonal hálózatra is el lehet végezni. A grafikus alappontokat az alappontsűrítési utasításban előírt módon kell kezelni.

5.§ A felujítandó térképen ábrázolt vonalak és töréspontjaik csoportosítása rendűség szempontjából

- /1/ Az első rendbe tartoznak:

- a/ a belterületi határvonal állandó módon megjelölt /állandósított/ töréspontjai;
- b/ a földrészletek /telkek/ és közterületek határvonalainak állandósított töréspontjai;
- c/ a kisajátított területek, nyomvonalas létesítmények és tereptárgyak határvonalának állandósított töréspontjai.

A b/ pont szerinti töréspontnak kell tekinteni azt a földrészlet /telek/ határpontot is, amely a földrészleten épült valamely épület sarka, kő-, beton-, vagy vaskerítés sarka, illetve összeépített /iker/ épület határozottan megállapítható választóvonalának és a földrészlet homlokvonalának metszés pontja.

- /2/ A második rendbe tartoznak:

- a/ az épületeknek, építményeknek a természetben élesen megállapítható olyan sarokpontjai, amelyek nem minősülnek elsőrendű részletpontnak;
- b/ minden olyan kisebb szabályos alaprajzi tereptárgy /pl. kut, emlékmű/ középpontja, amely a természetben határozottan megjelöltnek tekinthető.

- /3/ A harmadik rendbe tartoznak:

- a/ a belterületi határvonal nem állandósított töréspontjai;
- b/ a földrészletek és közterületek nem állandósított töréspontjai;
- c/ a kisajátított területek, nyomvonalas létesítmények és tereptárgyak határvonalának nem állandósított, de határozottan megállapítható töréspontjai.

- /4/ A negyedik rendbe tartoznak:

- a/ a tereptárgyak, nyomvonalas létesítmények és kisajátított területek határvonalának határozottan meg nem állapítható /elmosódott/ töréspontjai;
- b/ az alrészletek határvonalának töréspontjai.

A negyedik rendbe tartozó részletpontokat - a beméréshez - 1 méteres pontossággal kell megjelölni és a vonalak esetleges sűrű görbületeit 2 méteren belül kiegyenesítve kell bemérni.

6.§ Részletpontok és vonalak meghatározása, ellenőrzése, megengedett eltérések

/1/ Ha a részletpontok és vonalak meghatározásához légifénykép-anyag áll rendelkezésre, ezeket a következőképpen kell felhasználni:

- a/ Az első rendbe tartozó vonalakat, ha töréspontjaiknak megjelölése olyan volt, hogy helyük a fototérképen egyértelműen megállapítható, mérettartó anyagon készült fototérképről másolással kell átvenni, tekintet nélkül arra, hogy az illesztőpontok megjelölése a terepen repülés előtt megtörtént-e.
- b/ A második rendbe tartozó vonalakat mérettartó anyagon készült fototérképről közvetlenül, közelítő méretarányra transzformált légifényképről egyértelműen azonosított pontok között szerkesztéssel, esetleg megszerkesztett órhálózat felhasználásával lehet átvenni.
- c/ A harmadik rendbe tartozó vonalakat a másodrendű vonalakra előírt módszer, illetve az első- és másodrendű vonalak felhasználásával végzett további szerkesztéssel lehet átvenni.
- d/ A negyedik rendbe tartozó vonalakat az első-, másod- és harmadrendű vonalakra, előírt módon, illetve közelítő méretarányra nagyított légifényképről - pausz-papír segítségével - már ellenőrzött vonalakra való illesztéssel lehet átvenni.
- e/ A légifényképanyagot felhasználás előtt helyszíni bejárás alapján minősíteni kell és szükség szerint ki kell egészíteni.

/2/ Ha a részletpontok és vonalak meghatározása bemérés után történik, a következőkre kell figyelemmel lenni:

- a/ A bemérési adatokat az első-, másod- és harmadrendű részletpontoknál tizedöl, illetve deciméter pontossággal kell leolvasni.
- b/ Az elsőrendű részletpontokat lehetőleg ortogonális koordinátaméréssel kell bemérni.
- c/ Az első- és másodrendű részletpontok bemérésénél az ordináta hossza a mérési vonal harmadrésze, de legfeljebb 30 méter, a többi részletpontnál a mérési vonal fele, de legfeljebb 50 méter lehet.
- d/ Ha a részletpontok meghatározására az alappontok nem elégsek, kisalappontokat kell meghatározni. A kisalappontokat legegyszerűbben mint két alappont vagy már meghatározott kisalappont összekötő egyenesébe iktatott mérési vonalpontokat kell kitűzni és meghatározni. Ha nincs mód mérési vonalpontként való meghatározásra, sokszögeléssel, előmetszéssel, vagy végső esetben ortogonális koordinátaméréssel is meghatározhatók kisalappontok.
- /3/ A részletpontok helyes meghatározásáról, beméréséről és térképezéséről - az elsőrendű részlet-pontoknál minden esetben - ellenőrző helyszíni mérésekkel kell meggyőződni. A térképről leolvasott értékek - a térképpapír méretváltozásának figyelembevételével - a természetben megmért értékektől való eltérése az alábbi lehet:

A térkép méretaránya		első	másod	harmad
		rendbe tartozó részletpont		
1:2000 és 1:1000 /méteres/	a földrészlet /telek/ homlokzati vonalán lévő pontoknál	1,0d	1,5d	-
	belső pontoknál	1,5d	2,0d	2,5d
1:2880 és 1:1440 /8les/	a földrészlet/telek/ homlokzati vonalán lévő pontoknál	2,0d	3,0d	4,0d
	belső pontoknál	3,0d	4,0d	5,0d

ahol a d érték

20 40 60 80 100 150 200 méter távolságnál

1:2000 és

1:2880 ma-nál 40 50 60 70 80 90 100 cm

1:1000 és

1:1440 ma-nál 20 25 30 35 40 45 50 cm

- /4/ A negyedik rendbe tartozó részletpontokra általában ellenőrző helyszíni méréseket nem kell végezni.
- /5/ A földrajzi határvonalát a felujtandó térképen ábrázolt határvonallal azonosnak /változatlanak/ kell tekinteni, ha a határvonal töréspontjaiban talált eltérés legfeljebb az elsőrendű részletpontra előírt értékű.
- /6/ Ellenőrző méréseket általában a részletpontok 10 %-ára kell végezni.
- /7/ Ha az eltérés a megengedettnél nagyobb, a bemérést, szerkesztést meg kell ismételni és az eltérés okát ki kell küszöbölni.

7.5 Műszaki terv készítés

- /1/ A belterületi és zártkerti térképfelujtási munkához a 140/1957/T.44./ ÁPTH számú utasítás előírásai szerint összeállított műszaki tervet kell készíteni.
- /2/ A műszaki tervnek A./ Általános rész, B./ Jellemző műszaki adatok, C./ Gazdasági rész csoportosítás szerint való - kellően megalapozott - elkészítéséhez adatgyűjtést kell végezni. Az adatok beszerzése részben a helyszínen, részben a felügye-
lősen történik az alapadatok és légifénykép segédanyagok felhasználásával.
- /3/ A műszaki terv készítése során a 3.5 /3/ bekezdésének figyelembevételével kell eldönteni, hogy a felujtandó térképen melyik tereptárgy, létesítmény, vonal, művelési ág hiányzik, illetve változott meg, és a hiányzó vagy megváltozott tereptárgyak, létesítmények, vonalak, művelési ágak közül melyiket, milyen munkarészből kell átvenni, melyeket kell bemérni. Részletesen le kell írni, hogy a munkarészekből, illetve légifénykép segédanyagokból szerkesztéssel való átvételeknél és a

becéréseknél adott esetekben milyen munkamódszert kell követni. A műszaki tervet olyan részletesen és megbízhatóan kell elkészíteni, hogy a normázási változó tényezők hatása a vállalati összegre a lehető legkisebb legyen, illetve esetleg ne legyen szükség a végleges díjszámítást befolyásoló változó tényezők alkalmazására.

/4/ A térképfelujítási munkánál az adatgyűjtésnek, illetve a műszaki tervnek ki kell terjednie mind a technológiai eljárásokat, mind a díjszámítást közvetlenül befolyásoló egyéb körülményekre. A technológiai eljárások meghatározásánál fel kell tüntetni, hogy

- mely térképsorozaton történik majd a térképezés,
- milyen melléktérképek vannak és azok felhasználhatósága,
- milyen légifénykép-anyag áll rendelkezésre és az anyag felhasználhatósága,
- milyenek az e munkát megelőzően készült és itt fel nem sorolt munkarészek és azok felhasználhatósága,
- a nyomvonalas létesítmények /közút, vasút, csatorna stb./ meghatározásánál milyen módszereket kell alkalmazni,
- a területszámítást hogyan kell végezni,
- a helyi adottságok miatt egyes esetekben milyen különleges mérési és meghatározási módszereket kell alkalmazni.

A díjszámítást is közvetlenül befolyásoló egyéb körülmények és adatok:

- a község belterülete, illetve belterületei és zártkertjei
 - az 1.§ /1/ bekezdése szerint külön-külön - terület és földrészlatszám szempontjából,
- a belterület és zártkert domborzati és fedettségi jellemzése,
- a belterület és zártkert szempontjából figyelembevehető háromszögelési pontok mennyisége, vetületük és állandósításuk,
- a belterületi és zártkerti kataszteri térkép felmérésének éve, vetülete és méretaránya,
- a felujítandó térképszelvények száma,
- a nyilvántartási térképek állapota,
- milyen egyéb alaptérképek vannak /kőnyomatos, eredeti/,

- az újonnan bemérendő épületek száma,
 - a helyszínelendő épületek száma,
 - a bemérendő nyomvonalas létesítmények hossza,
 - az újonnan létesítendő V.rendű háromszögelési pontok száma és a meghatározásukhoz felhasználandó régi háromszögelési pontok száma,
 - a létesítendő sokszög- és keretpontok száma,
 - a kövel állandósítandó részletpontok száma,
 - nehezítő vagy könnyítő körülmények felsorolása,
 - minden olyan egyéb adat, amely befolyásolja a díjszámítást.
- /5/ Az adatokat tintával vagy géppel kell írni, az adatok jegyzékét alá kell írni és keltezéssel kell ellátni.
- /6/ Ha a belterületi és zártkerti térképfelujítás a háztáji földek rendezése és az új földnyilvántartási munkarészek elkészítése után kezdődik, a műszaki terv készítéséhez fel kell használni a "földnyilvántartási munkatérkép"-et.
- /7/ Ha a belterületi és zártkerti térképfelujítás a háztáji földek rendezését megelőzi, a műszaki terv készítéséhez a földmérő szervnek a 8.§-ban leírt "munkavázlat"-ot kell készítenie.
- /8/ A vállalati úton tervbevett térképfelujítási munka műszaki tervét részletes felülvizsgálatra a felügyelőséghez kell benyújtani. A felügyelőség a műszaki terv alapján köteles részletesen megvizsgálni, hogy a feladatot gazdaságos és indokolt-e vállalati úton végeztetni. A műszaki terv A/, B/ és C/ részében foglaltak indokoltságát és helyességét tételesen is meg kell vizsgálni. Minden észrevételt a műszaki terv véleményezésében kell feltüntetni.

8.§ Munkavázlat készítése

- /1/ A munkavázlat-készítés első része irodai munkával történik. Alapul szolgál a belterület és zártkert nyilvántartási, eredeti vagy kópiás térképéről a földmérő szerv által készített pausz-másolat.
- /2/ A pausz-másolat általában a belterület, illetve a zártkert határvonaláig terjedjen. Ha az /1/ bekezdésben leírt térképen található határvonalon belül levő területről érvényes

házhelyosztást tartalmazó melléktérkép áll rendelkezésre, amelynek méretaránya a belterületi, illetve zártkerti térkép méretarányával azonos, a másolást a melléktérkép megfelelő részéről kell végezni az azonos vonalak illesztésével. Ha a melléktérkép méretaránya a térkép méretarányától eltér, a méretarány különbséget fényképezési úton kell megszüntetni.

- /3/ Ha a belterület, illetve zártkert nagyobb terjedelmű része van az eltérő méretarányú melléktérképen ábrázolva - a felügyelőség véleményezése alapján - a munkavázlat méretaránya a melléktérkép méretaránya lehet. A munkavázlatot általában kataszteri térképszelvényenként kell készíteni.
- /4/ A munkavázlatot az érvényben lévő házhelyosztási melléktérképeken és vázlatokon felül a belterületet, illetve zártkertet érintő kisajátítási térképek tartalmával is ki kell egészíteni.
- /5/ A munkavázlatot fénymásolásra alkalmas tömör fekete tusvonallakkal kell megrajzolni.
- /6/ Az így készített munkavázlatot össze kell hasonlítani a telekkönyvi térképpel. Ennek során a munkavázlatot ki kell egészíteni - piros tussal - mindazokkal a változásokkal, amelyek a telekkönyvi térképen, annak melléktérképein és olyan telekkönyvi vázrajzokon szerepelnek, amelyek a kataszteri térképen átvezetve nincsenek. E változásokat nem a telekkönyvi térképről kell átvenni, hanem annak melléktérképeiről, illetőleg a vázrajzokról méretek alapján.
- /7/ A térképfelújítási munka terjedelmének kellő megközelítéssel való elbírálásához az így kiegészített munkavázlatot össze kell hasonlítani a területről egy éven belül készült légifényképanyaggal.

9.§ Átnézeti vázlat

- /1/ A belterületről és zártkertről - a felújítási munkához való felhasználásra - 1:5000 méretarányú - a felújítás előtti állapotot tartalmazó - átnézeti vázlatot kell fényképezési úton való kicsinyítéssel pauszpapíron készíteni.
- /2/ Az átnézeti vázlat lehetőleg egy lapon készüljön, nagyobb ki-

terjedés esetén azonban több lapon is lehet. A lapok nagysága egy kataszteri szelvélynél ne legyen nagyobb.

- /3/ Kisterjedelmű belterület és zártkert esetén, ha a felújítandó terület - eredeti méretarányában - egy kataszteri térképszelvény nagyságu lapon elfér, 1:5000 méretarányú átnézeti vázlat készítése nem szükséges.
- /4/ A műszaki terv adatairól a földnyilvántartási munkatérkép, illetve a munkavázlat figyelembevételével az átnézeti vázlat 3 fénymásolatán színezett vázlatot kell készíteni. A vázlatot jel- és színmagyarázattal kell ellátni.

10.§ Mérési jegyzet

- /1/ A helyszíni munka során végzett mérési adatokat mérési jegyzetekben kell rögzíteni.
- /2/ A mérési jegyzeteket az utcák /közterületek/ és határvonalak által körülvevő tömböknél /esetleg tömbrészenként/ kell készíteni.
- /3/ A mérési jegyzeteket /manuálékat/ jó minőségű papíron, kemény ceruzával papírlaponként /a papírlapnak csak egyik oldalát használva/ kell készíteni. A mérési jegyzetlap jobb felső sarkában a kataszteri térképszelvény számát, illetve számait, a község nevét és a tömb számát színes ceruzával fel kell írni, a közelítő északi irányt jelezni kell és a lapokat sorozámszámolni. A mérési jegyzetlapon a mérési vonalak végpontjainak számát /akár numerikus, akár grafikus alappontok/ és a csatlakozó jegyzetlapok számait fel kell írni. Fel kell tüntetni az állandó szélességű nyomvonalas létesítmények szélességét, valamennyi földrészletbe be kell írni a tulajdonos nevét és a művelési ágat. A mérési jegyzetlap alján kell felírni a mérés időpontját, a bemérő, a térképező, a munkarészekkel egyeztető és a vizsgáló nevét. A jegyzetlapok bekötő vagy címlapján kell feltüntetni a mérés egységét /öl vagy méter/.
- /4/ Légifényképet mérési jegyzetlapként felhasználni tilos.
- /5/ A mérési jegyzetlapok összefüggésének áttekintésére az átnézeti vázlat egyik fénymásolati példányán áttekintő vázlatot kell a jegyzetlapon ábrázolt terület határvonalainak és a jegyzetlap számának feltüntetésével készíteni.

- /6/ Az áttekintő vázlaton a grafikus alappontok és a határvonalak ellenőrző méréseit piros, a vizsgálati vonalakat /összeméréseket/ zöld színnel kell feltüntetni.

11.§ Tömbrajz

- /1/ A tömbökről, ha a térképfelujítás eredményeképpen a térképi vonalak legalább 25 %-ukban megváltoznak - általában a készülő térkép kétszeres méretarányában - tömbrajzot kell készíteni.
- /2/ A tömbrajz készítésénél az alábbiakat kell betartani:
- a/ szerkesztése léptékkal történjék,
 - b/ a méretek a tömbrajz rendes fekvése mellett jól olvashatók legyenek,
 - c/ az alrészletek határvonala a földrészletek határvonalánál vékonyabb legyen,
 - d/ a művelési ágak jelzései mindenütt be legyenek írva,
 - e/ az alappontokat és kisalappontokat piros nullkörökkel és piros számokkal, a mérési vonalakat piros eredményvonalal kell feltüntetni,
 - f/ az ordinátákat fekete pontozott vonallal, az ordináta méreteket az ordinátával párhuzamosan, az abszcissza méreteket a mérési vonallal párhuzamosan kell feltüntetni,
 - g/ minden adatot fel kell tüntetni, amely a mérési jegyzetben van,
 - h/ a tömbrajzok - külső - megírásai a következők:
 - méretarány,
 - község név,
 - szelvényszám,
 - tömbszám,
 - a szerkesztő és vizsgáló aláírása,
 - az egyeztetési záradék /bélyegző formájában/,
 - keltezés,
 - i/ tahimetrikus felvétel esetében a tahimetrikusan meghatározott részletpontokat az álláspont számának alátörésével kell megszámozni, az irányokat pedig az álláspont felé húzott egy cm hosszú szaggatott vonal-darabbal kell megjelölni.

- /3/ A tömbrajzon a bemért vonalaknak a légifényképanyagról vagy más szerv által előbb készített munkarészből átvett, illetve a változatlan keretvonallal való csatlakoztatását kék színnel kell feltüntetni. Ott, ahol vegyesen vannak bemért és más munkarészből átvett vonalak, e tényre a mérési vázlaton szöveggel kell utalni.
- /4/ A térképezést a tömbrajz alapján kell végezni. A térképezésnél felfedett hiányosságokat a tömbrajzon is pótolni kell.

12. § Térképezés

- /1/ A térképfelújítás során megállapított /bemért vagy más munkarészből átvett/ változásokat általában a kataszteri térképek nyilvántartási példányán kell térképezni a térképpapír méretváltozásának figyelembevételével. Ha a példány térképszelvényei rongált állapotban vannak, a térképezést a könyomatos másolatokon, illetve ezek hiányában az eredeti /térképtári/ példányokon kell végezni. E két utóbbi esetben a nyilvántartási térképről át kell venni az azokon már ábrázolt érvényes vonalakat. A változásokat ábrázoló ceruzás vonalakat a térképen olyan színnel kell kihuzni, amilyen színt a térképen eddig még nem használtak, a megszűnő vonalakat a térképezés színével - két kis ferde vonalkával - kell áthuzni.
- /2/ A belterületi és zártkerti térképek címlapján, illetve a legalsószámban szelvénytáblán belterületi /zártkerti/ térképszelvényen a felújításnál használt színnel a következőket kell feltüntetni: "Az 19.. évben végzett belterületi és zártkerti térképfelújítás alkalmával talált változások térképezése ... színnel, a ... számu nyilvántartás, ... számu könyomatos, ... számu eredeti térképszelvényen történt. Kelet, bélyegző, aláírás." Továbbá minden szelvényre rá kell vezetni a következő szövegű záradékot: "A térképfelújítást végezte: /a szerv megnevezése/, kelet, bélyegző, a munkacsoportvezető aláírása."
- /3/ A térképezésre felhasznált térképszelvényeken az őrkerecsket - ha azok még megszerkesztve nem lennének - szerkesztéssel /a 200 öles hálózati vonalak arányos felosztásával/, illetve őrkerecszt felrakóval kell felrakni.
- /4/ A térképezésnél és ellenőrzésnél a térképpapír méretváltozása-

sát az örkeresztekből megállapítható változások alapján kell figyelembe venni.

- /5/ Az új vonalak vastagsága 0,16 mm /0,16-os graphos tollal kihuzott/ legyen. A földrészleti határvonalakat teljes vonallal, az alrészletek határvonalait pontozott /azaz 0,5 mm-es szaggatott/ vonallal kell kihuzni. Az örkereszt-középpontnál 1 mm sugarú kört kell rajzolni.

13.§ Helyrajziszámozás, alrészletbetűzés

- /1/ Régi /1927.előtti/ helyrajziszámozású közösségekben, ha a fe-lüggyelőség földnyilvántartási csoportja a belterületre és zárthektre új munkarészeket készített, a földrészleteket az 1927. utáni helyrajziszámozási rendszer szerint átszámozta.
- /2/ Ha a térképfelújítás a belterületi és zárthekti Máztaji föld-
dek rendezésével kapcsolatos földnyilvántartási új munkaré-
szek készítését megelőzi, a régi helyrajziszámozású közösségek
belterületét és zárthekjét, illetve ezek földrészleteit és
alrészleteit az érvényben levő műszaki nyilvántartási utasi-
tás /Utmutató az időközi változásoknak - a földmérési munka-
részekben való átvezetésére/ előírásai szerint kell átszámoz-
ni.
- /3/ Az /1/ bekezdésben leírt esetekben a földnyilvántartási át-
számozást kell alapul venni, és az ehhez képest észlelt határ-
vonal-változások esetén kell a /2/ bekezdésben hivatkozott
utasítás rendelkezései szerint eljárni.
- /4/ A földrészleten /telken/ épült épület a földrészlettel aze-
nos helyrajziszám alatt szerepeljen, még az esetben is, ha
az épület tulajdonosa nem azonos a földrészlet tulajdonosa-
val.
- /5/ A földrészleteken belül a művelési ágakat és a művelés alól
kivett területeket /alrészleteket/ területi szabványuk sze-
rint kell az abc kisbetűivel megjelölni. A kisbetűk közül
- az "a" betű kivételével a magánhangzókat és kettős mással-
hangzókat használni nem szabad. E betűket az írásbeli munka-
részekben a helyrajziszám mellé, illetve a nyomtatvány meg-
felelő rovatába, a rajzi munkarészekben az illető alrészlet-

terület közepébe kell írni.

14. § Művelési ágak és művelés alól kivett területek

- /1/ A művelési ágak a következők: szántó, rét, szőlő, kert, gyümölcsös, legelő, erdő, nádas.

Szántó az a terület, amely rendszeresen szántóföldi művelés alatt áll. Ide tartozik a rizstelep is.

Rét az a terület, amelynek fűtermését évenként rendszeresen kaszálják.

Szőlő az a terület, amely szőlővesszőkkel van beültetve.

Kert az a terület, amelyben állandó jelleggel virágot, konyhakerti növényeket vagy komlót termelnek, továbbá az üntözőberendezéssel ellátott kertészet, az ipari célokat szolgáló fűz- és meggyfatelep, a szőlő- és gyümölcsfaiskola, valamint a magánszemélyek tulajdonában lévő, fákkal beültetett díszkert /park/.

Gyümölcsös az a terület, amelynek fő jövedelmét a rajta telepített gyümölcsfák vagy bokrok /pl. málna, egres/ terméséből szolgáltatja.

Legelő az a terület, amelyet rendszeresen legeltetésre használnak. Nem változtat a legelő jellegén, ha azt felújítás céljából legfeljebb 3 évi időtartamra szántóként használják. Ide tartoznak: a szocialista gazdaságok nem állandó jellegű szérűskertjei, továbbá az egyénileg gazdálkodók szérűskertjei, tekintet nélkül arra, hogy állandó jellegűek-e vagy sem.

Erdő az a terület, amely faanyag termelésre szolgál. Ide tartozik: a védőerdő, a mezővédő erdősáv és a természetes fűzes.

Nádas az a terület, amelyen kitermelhető ipari, építkezési vagy almozási célra szolgáló nád, illetőleg gyékény terem.

- /2/ A művelés alól kivett területek a következők:

- a/ a patakok, folyók, tavak medre, a nádas, illetve gyékény nélküli mocsarak, valamint a talaj természeti adottságánál fogva terméketlen területek, amelyek mező- és erdőgazdasági művelésre alkalmatlanok;

- b/ a közutak, az állandó jellegű dűlfutak, az utcák és a közterek; valamint 3 m legkisebb szélességig a tanyai bejáró utak /magánutak/;
- c/ az épületek és ezek közvetlen céljaira szolgáló udvarok, továbbá a szocialista gazdaságok által használt szérűkeretek és a községi tanács végrehajtóbizottsága által kijelölt ún. közös szérűk, ha azok állandó jellegűek;
- d/ a szállításra használható, vízművek céljára szolgáló csatornák, valamint mező- és erdőgazdasági művelésre fel nem használt tartozékaik /pl.: töltés/;
- e/ a védtöltések, a belvizlevezető csatornák és árkok, az állandó jellegű öntözőcsatornák /rizstelepeknél a táblahatárt képező elárasztó főcsatornák/;
- f/ a védtöltések mindkét oldalán azok a területek, amelyeknek feltalaját a védtöltés létesítésénél olymódon használták fel, hogy azok mező- és erdőgazdasági művelésre alkalmatlannak váltak;
- g/ a védtöltések víz felőli oldalán a lábazati pászta 10 m szélességben, valamint azok az erdők, amelyek a védtöltés hullámverés és jégtörés elleni védelmét szolgálják 30 m szélességben;
- h/ a temetőnek az a része, amely mezőgazdasági művelés alatt nem áll;
- i/ a községi vásárterek, ha azokon évente legalább két vásárt tartanak, valamint a dögterek;
- j/ a közforgalmu vasutaknak pályatest, vagy pályaudvar céljaira szolgáló területei;
- k/ a közforgalmu vasutak, valamint a közutak alépitményeinek létesítése céljára felhasznált azok a területek, amelyek mező- és erdőgazdasági művelésre alkalmatlanná váltak;
- l/ a közforgalmu repülőtereknek a repülés céljait közvetlenül és állandóan szolgáló területei;
- m/ az üzemben lévő ipari és gazdasági vasutak által elfoglalt területek;
- n/ a kórházak, üdülőttelepek, jótékonyosító intézmények konyhakertjei, gyűmölcsöszei és parkjai; az iskolák, tanintézetek, egyetemek, kísérleti intézmények parkjai, továbbá a tanítás, vagy tudományos kutatás céljait szolgáló konyhakertjei és

- gyümölcsösei; a közparkok és gyermekjátszóterek;
- o/ az ipartelepek, közérdekű létesítmények, gépállomások, állandó mező- és erdőgazdasági telephelyek /majorek/ edíjait szolgáló mező- és erdőgazdaságilag nem használt területei;
 - p/ a felszíni művelésű bányák;
 - r/ a honvédelem céljára állandóan igénybevett területek;
 - s/ azok a területek, amelyeknek gazdasági felhasználását honvédelmi szempontból az illetékes szerv megtiltotta;
 - t/ a Magyar Testnevelési és Sporthivatal /MTSH/ felügyelete és rendelkezése alatt álló sporttelepek és edzőtáborek.

15.§ Területi szabványok

- /1/ Egy földrészleten belül a művelési ágakat, illetve a művelés alól kivett területeket csak akkor kell külön feltüntetni és önálló alrészletként kezelni, ha azok területe az un. legkisebb területi szabványt eléri vagy meghaladja.

A belterületben és zártkertben a területi szabványok:

- a szőlő, kert, gyümölcsös művelési ágakra és a művelés alól kivett területekre 200 m^2 , illetve 56 négyszögöl,
- a többi művelési ágakra 400 m^2 , illetve 111 négyszögöl.

- /2/ Földrészleten belül a kisebb $/200 \text{ m}^2$, 56 négyszögöl/ területi szabványt elérő vagy meghaladó művelési ághoz vagy művelés alól kivett területhez a nagyobb $/400 \text{ m}^2$, 111 négyszögöl/ területi szabványhoz tartozó művelési ág csak akkor csatolható, ha ez utóbbi területe a 200 m^2 /56 négyszögöl/ alatt van. Pl. 200 m^2 /56 négyszögöl/ szőlőhöz szántó csak az esetben csatolható, ha a szántó területe a 200 m^2 /56 négyszögöl/-t nem éri el. Ha a szántó területe 200 m^2 /56 négyszögöl/ vagy ennél nagyobb, mind a szőlőt, mind a szántót önálló alrészletként kell felvenni.

- /3/ A legkisebb területi szabványt el nem érő művelési ág területeket csak az esetben lehet egymáshoz csatolni, ha a csatolandó művelési ág területe nem haladja meg annak a művelési ágnak területét, amelyhez csatolandó.

- /4/ Egy földrészleten belül, ha több művelési ág vagy művelés

alól kivett terület is előfordul, a térképen ábrázolt épület - a hozzátartozó udvarral együtt a terület nagyságára való tekintet nélkül - minden esetben alrészletként kell kezelni. A szőlőben lévő állandó jellegű épülethez /pl. prés-házhoz/ tartozó füves, fás területeket a tényleges használatnak megfelelő művelési ágba kell felvenni.

16.§ Területesszámítás

- /1/ Területesszámítás szempontjából a térképfelújított egységekkel /központi belterület, egyéb belterület, fejlesztendő és nem fejlesztendő külterületi település, szőlő, illetve ezen belül olyan tömbökkel, ahol a földrészletek határvonalai megváltoztak, külön-külön kell foglalkozni.
- /2/ Minden egységen belül - a változott részek területesszámításánál - a változatlan "fekete" vonalak által határolt földrészletek területeit az alapszámításokból kell átvenni és az átvett területre a változott részek területét rá kell állítani.
- /3/ Ha nagyobb összefüggő terület területesszámítását kell elvégezni, mintegy 50 hektáros, /illetve 100 holdas/ számítási csoportokat kell alakítani.
- /4/ A számítási csoportokra bontásról ívpapíron területesszámítási vázlatot kell készíteni. A területesszámítási csoportokat az ABC nagybetűvel kell megjelölni.
- /5/ Ha a számítási csoport - határvonalak töréspontjainak koordinátái vannak, a számítási csoport területét a koordinátákból szám szerint /numerikusan/ kell meghatározni. A koordináták előírásában részt nem vett dolgozóknak valamennyi töréspont előírását és a koordináták helyességét a térképen léptékekkel kell ellenőrizni.
- /6/ Ha a töréspontok túlnyomó részének nincsenek koordinátái, a csoport területesszámítását rajzi átalakítással vagy más grafikus módszerrel is lehet végezni. Grafikus módszer a töréspontok koordinátáinak a térképen való lemérése után a területnek a koordinátákból történő szám szerinti kiszámítása is.
- /7/ Az alapszámításokból átvett terület és az ezen belül numerikusan vagy grafikusan meghatározott számítási csoportterü-

letek összege közötti eltérés a területi záróhiba. A területi záróhiba két részből áll: a térképpapír méretváltozásából eredő és a területmérési hibából. A rajzi átalakítás módosítással történő meghatározásánál a területi záróhibát teljes egészében a csonkanégyszögek /holdak, - hektárok/ területének lineáris arányában kell elosztani. A csoportterületek összegének ki kell adnia az átvett területet.

- /8/ A területsszámitási csoportokon belüli tömbök, közterületek és nyomvonalas létesítmények közül a szabályos alakúak, területét megmért vagy a térképről lemért hossz- és szélességi adatokból kell kiszámítani. A térképről lemért távolságoknál a térképpapír méretváltozását a térképezésénél előírt mód értelmezéssel alkalmazásával kell számításba venni.
- /9/ A szabálytalan alakú területeket Alder hárfával kell meghatározni. A hárfát két - egymástól eltérő - fekvésben kell használni, és a kapott két érték középértékét kell elfogadni a térképpapír méretváltozásából eredő különbséget figyelembe vételével.
- /10/ Valamennyi területet - az esetleges durva hiba felfedezésére - poláris planiméterrel egyszeri körüljárással kell ellenőrizni. Az ellenőrzésnél végzett planiméter leolvadásokat be kell jegyezni a területsszámitási jegyzőkönyvbe /9011-9012 r.sz./.
- /11/ A számitási csoporton belül az egyes részletek /tömbök, közterületek és nyomvonalas létesítmények/ területeinek összege a csoport területétől általában eltér. Az eltérés a területi záróhiba. Mind a /7/ bekezdésben, mind a jelen bekezdésben leírt területi záróhiba megengedett értéke az alapmunkarészekből átvett, illetve a csoport területétől függően a következő:

50 holdon alul	1 %
50 és 100 hold között	0,5 %
100 és 200 " "	0,3 %.

A csoporton belül a területi záróhiba elosztási módja a következő: A kizárólag a természetben mért hosszakból számított tömböknél, közterületeknél és nyomvonalas létesítményeknél kiírjuk a terület hold, illetve hektár értéke - két tizedesig

számított - negyedrészt, a részben természetben mért hossz-szaból számítottaknál a terület felét, a kisarálag térképi méretekből számítottakból és az Alder hárfával meghatározottaknál a teljes területet. A területi záróhibát az így kiírt területek arányában logarléccsel elérhető pontossággal osztjuk el.

- /12/ A /telek-/ tömbökön belüli földrészletek /telkek/ közül a szabályosak területét a természetben mért, illetve a térképről lemért méreteikből, a szabálytalanok területét Alder hárfával kell meghatározni.
- /13/ Az alrészletek területszámítását méretekből vagy Alder hárfával való meghatározás alapján végezzük.
- /14/ A területszámítás alapelvét - a nagyobb területből a kisebb felé való haladás elvét - feltétlenül be kell tartani. A holdban és négyszögűben kiszámított területeket hektár-négyzetméterre át kell számítani.

17.§ Területjegyzék

- /1/ A belterület és zártkert minden helyrajzszámmal ellátott földrészletének területét - a helyrajzszámok sorrendjében - területjegyzékbe kell foglalni a 9016-9017 r.sz. nyomatványon. A nyomatvány használatánál "birtoktest"-en földrészletet, "birtokrészlet"-en alrészletet kell érteni.
- /2/ A térképfelújított egységek /központi belterület, egyéb belterület, fejlesztendő és nem fejlesztendő külterületi település, zártkert/ általában külön-külön táblaszámmal ellátott egység. A belterületi és zártkerti térképfelújításnál az egy-egy egységbe tartozó földrészletek területösszegének egyeznie kell az illető "tábla"-nak a táblaterületjegyzékben nyilvántartott területével.
- /3/ Ha a belterület és zártkerti térképfelújításnál megkívánt - a külterületi térképfelújítási munka pontosságánál - nagyobb pontosság miatt egy-egy egységnél a területösszeg eltér a táblaterületjegyzékben nyilvántartott "táblaterület"-től, a nagyobb pontosságú belterületi és zártkerti térképfelújításnál kapott területet kell elfogadni és a különbözettel a

a szomszédos külterületi táblák területét kell - arányosan - megváltoztatni. E körülményt - részletes indoklással - a műszaki leírásban is ismertetni kell.

/4/ A területjegyséket karton borítólapra kell ellátni.

18.§ A felújított belterületi és sátrkerti kataszteri térkép átmásolása műanyaglapra.

- /1/ A felújított térkép és a hosszátartó melléktérképek - a jelen utasításban előírt tartalmát képező - vonalait a további jó fénymásolatok elkészítése érdekében mérettartó és átlátó műanyaglapra kell átmásolni, illetve összemásolni.
- /2/ Olyan melléktérképen ábrázolt házhelyezést, amely a felújítás alaptérképébe /nyilvántartási, könyvatos, eredeti/ beilleszthető, a műanyaglapon szerkesztés vagy másolás segítségével kell ábrázolni.
- /3/ Ha a melléktérképpapír méretváltozása lényegesen eltér a felújítás alaptérképének méretváltozásától és a melléktérképről mérési vázlat áll rendelkezésre, a mérési vázlat felhasználásával az összeszerkesztés módszerét kell alkalmazni.
- /4/ Az összemásolás módszerét csak jó illesztővonalak, örkeresetek megléte esetén és a térképpapír méretváltozása közel azonos volta mellett lehet alkalmazni.
- /5/ A műanyaglapra a felújított kataszteri térképszelvény keretét, hüvelyk-, illetve hektárvonalait, örkeresztjeit is át kell másolni.
- /6/ A műanyaglap feliratait, megírásait a kirajzolási és megírási minták tartalmassák.
- /7/ A műanyaglapon - az azon ábrázolt területen levő állandósított alappontokat fel kell tüntetni.
- /8/ A szelvényhálózatot sem eltolni, sem elforgatni nem szabad.
- /9/ A műanyaglapon a vonalakat 0,20 mm vastagságban kell nem túl hígított, tömör vonalat eredményező különleges fekete tusvonnalal kihuzni.
- /10/ A műanyaglapot a szerkesztés és másolás ideje alatt kemény lemezen /lapon/ kell tartani. Amikor a lapon nem dolgoznak,

vékony papírral letakarva kell tartani. A papír az elektromos töltés következtében jól odatapad a műanyaglaphoz.

19.§. Az új átnézeti vázlat készítése

A felújított állapotot tartalmazó belterületi és zártkerti műanyag térképlapokról 1:5000 méretarányu új átnézeti vázlatot kell fényképezési úton való kicsinyítéssel készíteni ugyan-csak műanyaglapon.

20.§. Műszaki leírás

- /1/ A munkára, az egyes munkaszakaszokra vonatkozó összes jellemző adatot, időpontot és az alkalmazott módszerekre vonatkozó tájékoztatást műszaki leírásba kell foglalni. Röviden ismertetni kell az előfordult különleges problémákat és az új munkarészek jobb megértéséhez szükséges esetleges tudnivalókat.
- /2/ A főbb munkarészek összeolvasásában résztvett dolgozók nevét a műszaki leírásnak feltétlenül tartalmaznia kell.

21.§ Vizsgálati jegyzőkönyv

- /1/ A térképfelújítási munkáról községenként vizsgálati jegyzőkönyvet kell készíteni és vezetni.
- /2/ A vizsgálati jegyzőkönyvet a munkához átvett alapszakaszok részletes felsorolásával kell kezdeni. A részletes felsorolás alatt a felügyelőség vezetőjének /helyettesének/, illetve az általa megbízott dolgozónak /koordinátor, térképtáros/ aláírásával kell igazolni, hogy a munkához valamennyi rendelkezésre álló munkarészt kiadott.
- /3/ A munkát ellenőrző szervek a munkálatokra vonatkozó megállapításait és külön rendelkezéseiket e jegyzőkönyvbe - keltezéssel és aláírásukkal - kötelesek beírni.
- /4/ A vizsgálati jegyzőkönyvbe be kell írni valamennyi vizsgálat időpontját, és azt, hogy a vizsgálat milyen munkaszakaszra terjedt ki, melyek voltak a vizsgálat megállapításai, tehát a felfedezett hibák és hiányosságok és az esetleges külön rendelkezések.
- /5/ A vizsgálati jegyzőkönyvben tett észrevételeket, utasításokat

és külön rendelkezéseket az érdekelt dolgozóknak aláírásukkal tudomásul kell venniük. A vizsgáló pedig aláírásával ismeri el, hogy észrevételezett hibák kijavítását ellenőrizte és rendben találta.

22.§ A főbb munkarészek összeolvasása

A munka befejezésekor a kataszteri térképet, a területjegyzéket, a tömbrajzot és a mérési jegyzeteket össze kell olvasni. Az összeolvasást végzők e tényt a vizsgálati jegyzőkönyvben keltezéssel és aláírásukkal tüntessék fel.

23.§ A térképfelujításról készítendő /új/ munkarészek

- /1/ Az alappontsűrítési munkarészekben és az alapul szolgáló kataszteri térképsorozat kiegészítésén kívül a térképfelujításról általában a /2/ bekezdésben felsorolt új munkarészeket kell készíteni.
- /2/ Műszaki terv,
 - munkavázlat /ha a térképfelujítás a háztáji földek rendezését megelőzi/,
 - számsorrendben összefűzött mérési jegyzetlapok,
 - a mérési jegyzetlapok áttekintő vázlata /az 1:5000 méretarányú régi átnézeti vázlat fénymásolatán/,
 - tömbrajz,
 - felujított térkép műanyaglapon,
 - területszámitási vázlat,
 - területszámitási jegyzőkönyv,
 - területjegyzék 2 példányban,
 - a felujított térkép fénymásolatai 2 példányban,
 - új átnézeti vázlat - 1:5000 méretarányban - műanyaglapon,
 - új átnézeti vázlat fénymásolatai 2 példányban,
 - műszaki leírás,
 - vizsgálati jegyzőkönyv,
 - végleges adatok jegyzéke, 4 példányban,
 - zárójelentés 4 példányban,
 - átadás-átvételi jegyzék 2 példányban.
- /3/ A fénymásolatokat a földmérő szerv készíti.

24.§ A felújított térkép sokszorosítása

- /1/ A felújított térképről nyomdai uton sokszorosított példányokat kell készíteni, éspedig:
- 1 példány jó minőségű rajzpapíron a műszaki nyilvántartás számára,
 - 1 példány jó minőségű rajzpapíron a földnyilvántartás számára,
 - 1 példány jó minőségű rajzpapíron a telekkönyv számára,
 - 4 példány térkép-offset papíron az illetékes tanács, az I fokú építésügyi hatóság, a geodéziai adatszolgáltatás és a Széchenyi Könyvtár számára.
- /2/ A nyomdai uton való sokszorosításról az ÁFTH gondoskodik.

Második rész

A felújított belterületi és zártkerti kataszteri térképen ábrázolandó tereptárgyakra és vonalakra vonatkozó részletes rendelkezések

25.§ A részletes rendelkezések csoportosítása

Azokkal a tereptárgyakkal és vonalakkal, amelyeket az Első rész 5.-6.§-a rendűség szempontjából már csoportosított, a jelen utasítás Második része - fejezetekre bontva - a következőképpen foglalkozik:

- I. fejezet Földrészletek /telkek/, tulajdonosok, használójuk, kezelőjük
- II. " Belterületi határvonal
- III. " Épületek, falak, kerítések
- IV. " Katonai és különleges rendeltetésű üzemi területek
- V. " Utcák, utak, vasutak és tartozékaik
- VI. " Folyó és álló vizek, szigetek, vízügyi létesítmények
- VII. " Egyéb tereptárgyak és létesítmények

I. fejezet Földrészletek /telkek/, tulajdonosuk,
használójuk, kezelőjük

26.§ A földrészlet fogalma, földrészletek összevonása,
megosztása

- /1/ Földrészletnek /teleknek/ kell tekinteni - kiterjedésére való tekintet nélkül - a községek belterületén, a külterületi lakott helyeken és a zártkertben lévő minden olyan összefüggő és az 1927. utáni helyrajzi számozási szabályok szerint egy helyrajziszámmal ellátott földterületet, amelynek egészére nézve a tulajdoni viszony /tulajdonos, illetőleg tulajdonostársak személye és részaránya/ ugyanaz. Azonos tulajdoni viszonyok mellett sem tekinthető összefüggőnek az a földterület, amelyet más tulajdonban lévő földterület szakít meg.
- /2/ A szomszédos /egymással határos/ földrészleteket azonos tulajdoni viszony mellett is csak az építésügyi hatóság jogerős telekalakítási engedélye alapján szabad egy földrészletté összevenni. Kivételt képeznek ez alól a zártkertben lévő 3000 m²-t elérő vagy meghaladó földrészletek.
- /3/ A térképfelujítás előtt egy helyrajziszám alatt felvett földrészlet felosztása esetén:
 - a/ Ha a földrészletet a termelőszövetkezeti földbeviteli kötelezettség nem érinti, szintén csak az építésügyi hatóság által jogerősen engedélyezett megosztást szabad feltüntetni - kivéve a zártkertben lévő, 3000 m²-t meghaladó földrészletet -.
 - b/ A termelőszövetkezeti földbeviteli kötelezettséggel érintett olyan földrészlet esetén, amikor a földtulajdon eszmei hányadok szerint több személyt illet, akiknek illetőségére a földbeviteli kötelezettség nem terjed ki, az egész földterület csak a tulajdonostársak írásbeli hozzájárulásával adható a termelőszövetkezet közös használatába. Hozzájárulás hiányában a földet a tulajdonostársak között természetben meg kell osztani, a tulajdonközösséget meg kell szüntetni és a bevitelt ezt követően kell végrehajtani. A megosztással kapcsolatos földmérési és földnyilvántartási munkák ellátása a felügyelőség feladata /L. 19/1959./VII.12./

FM. számú rendelet 39.§-ának /4/ bekezdését/. A b/ esettől eltekintve tehát. A bemérésnél nem szabad figyelembevenni olyan még nem telekkönyvezett megosztást, amelyre nincsen jogerős építésügyi hatósági engedély.

27.§ A földrészlet tulajdonosa, használója, kezelője

- /1/ A földrészlet tulajdonosának általában a telekkönyvbe bejegyzett tulajdonost kell tekinteni. Ha a térképfelújítás megelőzi a háztáji földek rendezését, a földrészlet tulajdonos /ok/ nevét, részarányát - a telekkönyvi nyilvántartás alapján-, továbbá lakcímét a mérési jegyzetekbe és a tömbrajzokba be kell írni. A lakcímnél a község nevét csak az esetben kell feltüntetni, ha az nem azonos a földrészlet fekvése szerinti községgel.
- /2/ Szocialista gazdaság esetén a használó, illetőleg kezelő szerv pontos név- és címadatait is be kell jegyezni.
- /3/ Egyéni tulajdonban lévő földrészletnél - ha a tulajdonos kiskorú, gyámság vagy gondnokság alatt áll, illetve külföldön lakik - zárójelben "Használó" jelzéssel a használó nevét és lakcímét is fel kell tüntetni.
- /4/ A tulajdonos családi- és utóneve után - nőtlen, hajadon vagy kiskorú személy esetében - zárójelben fel kell tüntetni az anyja nevét. Nős személynél zárójelben a házastárs nevét, férjhezettől a leánykori nevet is fel kell tüntetni.
- /5/ A természetben osztatlan közös tulajdonban lévő földrészlet tulajdonosait 1-től kezdődő sorszámmal kell ellátni, és házastársak esetében az első név - a gyűjtőnév - mindig a férj neve, mely után a feleség nevét "és felesége" megjelöléssel kell feltüntetni. Egyéb osztatlan közös tulajdon esetében gyűjtőnévként annak a tulajdonosnak nevét kell bejegyezni, aki egyuttal használó is, ennek hiányában a legnagyobb részarányú helybeli tulajdonost, ha ilyen nincs, azt a személyt, akinek neve a helybeli tulajdonosok közül betűrendben az első. A többi társtulajdonos nevét - lakóhelyére tekintet nélkül - betűsorrendben kell feltüntetni. Ha a társtulajdonosok valamennyien más községben laknak, gyűjtőnévként annak a tulajdonosnak

nevét kell bejegyezni, akinek a részaránya a legnagyobb, ennek hiányában a társtulajdonosokat betűsorrendben kell feltüntetni.

- /6/ Ha az osztatlan közös tulajdonban lévő földrészletben az államnak is van tulajdoni illetősége, társtulajdonosként első helyen a "Magyar Állam"-ot kell feltüntetni. E gyűjtőnév után a tulajdonostársakat betűsorrendben kell bejegyezni.
- /7/ Haszonélvezet esetében a tulajdonos neve alatt - zárójelben - "H.élv." jelzéssel a haszonélvező nevét és lakcímét is fel kell jegyezni.
- /8/ Az állami gazdaságok /kísérleti-, tan- és célgazdaságok/, továbbá erdőgazdaságok, állami vállalatok, intézetek és intézmények, valamint az állami mezőgazdasági gépállomások kezelésében lévő földrészletek esetében tulajdonosként a "Magyar Állam"-ot, továbbá a kezelő szerv nevét és üzemi központjának /telephelyének/ pontos címét kell feltüntetni.
- /9/ A vasuti pályatestek, pályaudvarok, rakodók és őrházak területeibe "Magyar Államvasutak, Budapest" megnevezést és a vasutvonal elnevezését kell bejegyezni.
- /10/ Közlekedési utaknál a tulajdonost és a kezelő szervet a következőképpen kell feltüntetni: "Magyar Állam. Közlekedési- és Postaügyi Minisztérium, Budapest". Fel kell tüntetni az utvonal számát /ennek hiányában elnevezését/.
- /11/ A KPM rendelkezése alá nem tartozó utakat, utcákat, tereket, dűlőutakat a "Magyar Állam" tulajdonjogának feltüntetésével a községi /városi/ tanács végrehajtó bizottsága nevére kell írni.
- /12/ Az Országos Vízügyi Főigazgatóság rendelkezése alá tartozó folyókat, patakokat, csatornákat, tavakat és vízügyi létesítményeket "Magyar Állam, Országos Vízügyi Főigazgatóság, Budapest" nevére kell felvenni.
- /13/ Az ÖVF rendelkezése alá nem tartozó és községi kezelésben lévő, állandóan vízzel borított területek esetében a /11/ bekezdés előírását kell értelemszerűen alkalmazni.
- /14/ Az állami lakóházak tulajdonosa a "Magyar Állam", kezelője

az épület fekvése szerint illetékes városi /fővárosi, községi, községi/ tanács végrehajtó bizottságának házkiosztási szerve.

/15/ Egyéb célokat szolgáló állami tulajdonban álló földrészleteknél pontosan meg kell állapítani és beírni a kezelő szerv nevét és címét.

/16/ A mezőgazdasági termelőszövetkezet és a termelőszövetkezeti csoport közös használatában lévő földrészletek esetén - ideértve a tisz. tagok részére háztáji föld címen használatra kiadott területeket is - a szövetkezet neve mellett fel kell tüntetni az "Mg tisz", illetőleg a "Tszes" rövidített megnevezést.

/17/ A községi és egyéb tanácsai területek tulajdonosa a "Magyar Állam", kezelője a tanács végrehajtó bizottsága.

/18/ A tartálékföldök tulajdonosa: a "Magyar Állam Tartálékföldök", kezelője a tanács végrehajtó bizottsága.

/19/ A fentiekben kívüli jogi személyek tulajdonában lévő földrészlet tulajdonosaként a jogi személy hivatalos elnevezését és pontos címét kell feltüntetni.

II. fejezet Belterületi határvonal

28. § A belterületi határvonal megállapítása és módosítása

/1/ Az Országos Építésiügyi Szabályzat a belterületi határvonal megállapítása ügyében akként rendelkezik, hogy a végleges határvonalat a város /község/ jóváhagyott általános rendezési terve állapítja meg. A rendezési tervek jóváhagyásáig az 1300/1949./II.12./Korm.számú rendelet 3.§-a alapján hozott, illetőleg a 14/1955./III.3./M.T. számú rendelet 6.§-a szerint módosított határozat az irányadó.

/2/ A már megállapított határ módosításának /bővítésének, illetőleg csökkentésének/ akkor van helye, ha

- a meglévő belterülethez, illetőleg beépítésre szánt terület-höz közvetlenül csatlakozó terület beépítése válik szükségessé;

- a város /község/ külterületén új bányatelep, ipartelep, gyógyhely, üdülőhely stb. alakul ki;
- azt külön jogszabály vagy arra illetékes felsőbb hatóság rendeli el.

/3/ A már megállapított belterület módosítása tekintetében az első fokú építésügyi hatóság illetékes. A módosításnál figyelembe kell venni a természet-, táj- és műemlékvédelmi követelményeket is.

**29.§ A belterületi határvonal térképi rögzítése és
állandósítása**

- /1/ A belterületi határvonal térképi rögzítését a belterületi határvonalra vonatkozó határozatnak a felügyelőséghez való beérkezésétől számított 45 napon belül a felügyelőségnek kell végrehajtania.
- /2/ A belterület elhatárolásáról készült jegyzőkönyvet a felügyelőség becsátja a földmérő szerv rendelkezésére. Ha a belterületi határvonal bármely szempontból bizonytalan vagy vitás, ezt a felügyelőséghez jelenteni kell. Ilyen esetekben a kiküldött felügyelőségi dolgozónak a földmérő szerv dolgozójával együtt kell működnie annak érdekében, hogy a belterületi határvonal bemérése és térképezése minden kétséget kizáró módon történhessen meg.
- /3/ Ha a belterületi határvonal a felújítandó térképen már ábrázolt földrészleti határvonalon halad és a vonal ellenőrzésére végzett mérések a megengedett eltérések belfül vannak, a belterületi határvonalat kitűzni nem kell.
- /4/ Ha a belterületi határvonal a felújítandó térképen már ábrázolt földrészleti határvonalon halad ugyan, de a természetben semmivel sincs megjelölve, a határvonal főbb töréspontjait a /8/ bekezdésben leírt módok valamelyikével állandósítani kell.
- /5/ Ha az ellenőrző méréseknél tapasztalt eltérések arra mutatnak, hogy a belterületi határvonal földrészleteket metsz át, a metszővonal töréspontjait be kell mérni és a változott határvonal-szakaszról a térkép méretarányában megosztási vázrajst, az érintett helyrajzszámú földrészletek helyrajzi-

szám- és területváltozásának változási jegyséket kell készíteni.

- /6/ A felújítandó térképen rögzített belterületi határvonalat, valamint a fejlesztendő külterületi település beépítésre szánt területe határvonalát az illetékes építésügyi hatósággal együttesen felül kell vizsgálni annak megállapítására, hogy a térképen ábrázolt határvonalak az érvényben lévőkkel megegyeznek-e. Eltérés esetén a térképet helyesbíteni kell.
- /7/ A belterületi határvonalnak bármely ok miatt szükséges új bemérését 1:2000, illetve 1:1000 méretarányu térkép esetében numerikus alappontok között kell végezni; 1:2880, illetve 1:1440 méretarányu térkép esetében grafikus alappontok közötti bemérés is megengedhető.
- /8/ A belterületi, valamint a fejlesztendő külterületi település beépítésre szánt határvonalának főbb töréspontjait 15x15x60 cm méretű terméskővel vagy vasbetétes betonoszloppal kell állandósítani. Ha kő vagy betonoszlopot épület vagy kerítés mellett elhelyezni nem lehet, az állandósítás oszppal vagy oszeggel is történhet. Szabatosan felmért területen 15 cm oldalhosszu, egyenlőoldalu háromszögkeresztmetszetű letempített állu, 50 cm hosszú vasbetétes betonoszloppal kell állandósítani. Az állandósítás módját a műszaki leírásban fel kell tüntetni.

III. fejezet Épületek, falak, kerítések

30. § Épületek

- /1/ A felújított térképen - légifényképről történő átvétel vagy bemérés útján - ábrázolni kell az állandó jellegű köz-, lakó-, és üzemi épületeket, az állandó jellegű melléképületeket pedig akkor, ha valamelyik vízszintes oldalméretük a 3 métert eléri vagy meghaladja, magasságuk 1,5 m-nél nagyobb. Az épületek ábrázolása a falsíkjaiknak a tereppel való metszéspontja alapján történjék. A csepegő /esurgó/ vonalát ábrázolni nem szabad.
- /2/ Az 1:2000, 1:2880 és 1:1440 méretarányu térképeknél az épület falainak a falsíkba visszatérő és 0,5 m-t el nem érő ki- és

beugrásait figyelmen kívül kell hagyni. Ha a 0,5 m-nél kisebb ki- és beugrások ismétlődnek és együttesen meghaladják a 0,5 m-t, kiegyenlítő vonalukat kell bemérni. A falsíkba vissza nem térő ki- és beugrásokat csak akkor kell figyelembevenni, ha méretük a 0,5 m-t meghaladja. A ki- és beugrások fokozatos előfordulása esetén kiegyenlítő vonalukat csak akkor kell bemérni, ha együttesen meghaladják a 0,5 m-t.

- /3/ Az 1:1000 méretarányu térképeknél a /2/ bekezdésben leírt esetekben 0,5 m helyett 0,3 m-t kell figyelembevenni.
- /4/ Teraszt, terraszt, lépcsőt csak akkor kell bemérni, illetve feltüntetni, ha alapezott falasatuk van, vagy tetőszerszénük az épület tetőszerszénével össze van építve.
- /5/ Épülő földben lévő épületek közül csak azokat kell ábrázolni, amelyek alapfalai már bemérhetők.
- /6/ Lebontás alatt álló vagy romos épületeket - ha lakott vagy használt részüik nincs - nem kell ábrázolni.
- /7/ A romok közül csak az ÉM által kiadott műemlék-jegyzékben felvettakat kell a térképen ábrázolni.
- /8/ Az 1:2000 és 1:1000 méretarányu térképeknél a hiányzó épületeket lehetőség szerint numerikus alappontok közötti mérési vonalhálózatra kell bemérni, az 1:2880 és 1:1440 méretarányu térképeknél elegendő a grafikus alappontok felhasználása is.
- /9/ A térkép méretarányára közelítőleg transzformált vagy megváltoztatott légifényképanyagról az épületek egyértelműen azonosítható sarcképpontjait szerkesztéssel lehet átvenni, a többi sarcképpont megállapítását az épületek körülmérésével kell elvégezni.
- /10/ A mesegyérről bemért, illetve légifényképről átvett épületeket a kirajzolási minta szerint a többi épülettől megkülönböztető jellel - átlóval - kell ellátni.
- /11/ A műépületek rendeltetését a térképre fel kell írni.

31. § Falak, támfalak, kerítések

- /1/ Csak azokat az állandó jellegű kő, tégl-, beton- és beton-alapú vaskerítéseket, falakat és támfalakat kell a térképen

falként ábrázolni, amelynek hossza legalább 5 m, szélessége pedig meghaladja a 0,25 m-t. Ha a falvastagság 0,25 és 1,5 m között van, akkor a létesítményt a kirajzolási minta szerint, ha 1,5 m-en felül van, mérethelyesen kell ábrázolni.

- /2/ A földek terraszos művelésénél, a teraszok elhatárolására épített támfalakat sem bemérni, sem ábrázolni nem kell.

IV. fejezet Katonai, és egyéb, a térképen csak külső
határvonalukkal ábrázolandó üzemek és létesítmények

32.§ Katonai és egyéb különleges rendeltetésű létesítmények

- /1/ A térképfelújítási munka megkezdésekor be kell szerezni a községben lévő azoknak az üzemeknek és létesítményeknek jegyzékét, amelyeknek - az Országos Építészügyi Szabályzat I.kötete 204.§-ának /9/ bekezdésében előírtak alapján - csak külső határt szabad a felújított kataszteri térképen ábrázolni. Az üzemek és létesítmények rendeltetését a térképre felírni nem szabad.
- /2/ Az ilyen üzemek és létesítmények területén belül semmilyen épületet vagy építményt feltüntetni nem szabad. Ha ilyenek a felújítandó térképen már ábrázolva vannak, akkor nem szabad őket a felújított térképen ábrázolni.
- /3/ A katonai területeken belül lévő alappontokat a felújított térképen feltüntetni tilos.

V. fejezet Uteak, kösteretek, kös utak, utak,

vasutak és tartozékaik

33.§ Uteak és kösteretek /kösterületek/

- /1/ Uteak határvonalának az uteamenti földrészletek - az utóval szembeeső - határvonalát kell tekinteni.
- /2/ A kösteretek a felmérés és ábrázolás szempontjából az uteakkal azonos elbírálás alá esnek.
- /3/ Az uteakon és köstereteken ábrázolni kell az 1:2500, 1:2000 és 1:1440 méretarányú térképek esetén a járműforgalom előját asztáló utburkolatok széleit, az 1:1000 és annál nagyobb méret-

arányu térképeken a fentiekben túl a járdaburkolatok széleit is.

- /4/ Olyan lakótömbök esetében, ahol a lakóépületeket és az azokhoz tartozó földterületeket a közterülettől /utca, köztér/ kiserítés nem választja el, a közterület határául a meglévő vagy tervezett járda-burkolatnak a lakótömb felüli szélét kell a tömb-határvonalának tekinteni. A tömbhatáron belüli terület ábrázolásához le kell folytatni a "Szabatos felmérési utasítás"-ban előírt telekelhatárolási eljárást.

34. § Közutak

- /1/ Ki nem sajátított és a felújítandó térképen még fel nem tüntetett közutaknál az árok külső szélétől, bevágásban a részű szélétől, töltésnél a töltés lábától mért 1 m széles terület-sávot az uthoz tartozónak kell bemérni. Ha valamilyen fontos ok ezt indokolja és az utfenntartás érdekei megengedik, a terület-sáv szélessége 0,5 m-ig esőkenhet.
- /2/ Olyan közutak esetében, ahol a kisajátítás /törzskönyvesítés/ még nem történt meg, a felmérést a tényleges állapot szerint kell végrehajtani.
- /3/ Ha a közut törzskönyvesítése már megtörtént, a törzskönyvi adatokat - a felügyelőség útján - az illetékes közuti igazgatóságtól be kell szerezni.
- /4/ Kisajátított közutaknál a kisajátítási határvonalat és az utkerona két szélét kell bemérni, illetve a térképen ábrázolni.
- /5/ Általában a kisajátított közuti határpontok ellenőrzéséül a határpontok 5 %-át kell összemérni.
- /6/ A felújítandó térképen feltüntetett, már kisajátított közutaknál a 6. § /3/-ben megadott hibahatárok figyelembevételével az ívek elején és végén ellenőrizni kell, hogy nem történt-e olyan utszélesítés, utkorrekció vagy kiegészítő kisajátítás, mely a térképen még átvázlatve nincs. A változott utkerona szélét vagy a kisajátítási határvonal töréspontját numerikus vagy grafikus alappontok között kell bemérni.
- /7/ A felújított térképen a közutakkal kapcsolatosan minden bemért vonalat teljes vonallal kell kikutni. A közut területé-

hez tartozó szélső vonalak közötti területsávokat kapcsoló jelekkel kell összekapcsolni, jelezve, hogy helyrajziasság-as szempontjából összetartoznak.

35. § Egyéb utak

- /1/ A térképről hiányzó olyan közhasználatu /dülő/ utak széleit, amelyek a természetben állandó módon megjelölve nincsenek, a tényleges állapot szerint kell bemérni, az időnként vagy helyenként változó jelentéktelen görbületeket és "elcsúszás"-okat figyelmen kívül hagyva.
- /2/ Zárthertben a tanyákhoz, illetve présházákhoz vezető utakat alrészleteként kell kezelni.
- /3/ A községi tanácssal kell meg tárgyalni és jegyzőkönyvben rögzíteni minden olyan ut kérdését, amely a felújítandó térképen /melléktérképen/ szerepel, de a természetben jelenleg nem található. Az ilyen utnak a felújított térképen való ábrázolása előtt birtokelhatárolási eljárást kell lefolytatni.

36. § Vasutak

- /1/ A felújított térképen a közforgalmai vasutak kisajátítási határpontjait, határvonalát és a vágány/ok/ tengelyvonalát /ait/ is ábrázolni kell.
- /2/ Ha a kisajátított vasutvonal a felújítandó térképen már fel van tüntetve a 3. § /3/ bekezdésében előírt eljárásen tulajdonképpen ellenőrzésképpen az ívek elején és végén a kisajátítási határpontokat össze kell mérni a 6. § /3/-ban - a homlokzati vonalakra megadott - hibahatárok figyelembevételével. Változás esetén a határpontokat numerikus alappontok közötti ortogonális koordináta-mérés alapján kell térképezni.
- /3/ A felújítandó térképen még fel nem tüntetett vasutvonalakat az ellenőrzött kisajátítási terv adatai alapján kell térképezni, - illetve ha ez nem lehetséges - a tényleges állapot szerint numerikus alappontok között kell bemérni. A kisajátítási munkarészeket az illetékes vasuti igazgatóságtól a felügyelőség útján kell beszerezni.
- /4/ A nem közforgalmai - mezőgazdasági, ipari, katonai és egyéb - kis vasutak tengelyét és a pályatestként szolgáló terület

határvonalait be kell mérni. Pályatesten a vasut melletti árok külső szélétől, töltésben a töltés lábától, bevágásban a részü külső szélétől mért 1 m-es sávon belüli területet kell érteni. Ha a pályatest mentén árok, töltés vagy részü nincs, a pályatest ábrázolása állandó szélességgel is történhet.

- /5/ Térképi ábrázolás és helyrajzsizmozás szempontjából a közutaknál leírt szempontok szerint kell eljárni.
- /6/ Pályaudvarok, megálló és kitérők esetében csak az átmenő fővágány/ok/ tengelyét kell ábrázolni.
- /7/ Művelési ág szempontjából: a vasuti kiszájtítási határvonalon belüli teljes terület - mint pályatest vagy pályaudvar - általában művelés alól kivett terület, kivéve azokat a mesőgasdaságilag ténylegesen művelt területeket, amelyek a területi szabványt elérik vagy meghaladják.

37. § Utak és vasutak tartozékai

- /1/ Mind a közutaknál, mind a vasutaknál be kell mérni a 0,5 m-nél szélesebb áttereszeket, hidakat, vasuti átjárókat, alul- és felüljárókat, alagutakat. Alagutaknál és boltosított aluljáróknál a beltívek és támfalak vízszintes vetületét kell bemérni, hidaknál, alul- és felüljáróknál pedig ezek elejét, végét és szélességét.
- /2/ Vasutak üzem területén belüli létesítményekből csak azokat kell ábrázolni, amelyeket az ÁPTH elnök az Építésügyi miniszterrel és az Igazságügyminiszterrel egyetértésben megállapít /Özsz I.kötet 204. § /12/ bekezdés/.

VI. fejezet Folyó- és állóvizek, szigetek, vízügyi létesítmények

38. § Folyó- és állóvizek /kutak, foglalt források, patakok, folyók, tavak/

- /1/ Beépített belterületen a kösteréken és utcák területén lévő valamennyi kutat be kell mérni, földrészleteken /telkeken/ belül csak a mélyfúrású /artézi/ kutakat.
- /2/ Zártkertekben a tanyákhoz és présházakhoz tartozó kutak közül

csak a mélyfurdásukat, továbbá a nem tanyához és prэшához tartozó valamennyi kutat be kell mérni.

- /3/ Nyílt kutaknál a nyílás középpontját, zárt kutaknál az elszá-
ró felépítmény középpontját kell bemérni. Felépítmény nélkü-
li zárt kutaknál a vízvesztő cső helyét kell bemérni a föld
felszínén.
- /4/ Foglalt forrásokat a víz felszínre törésének helyén kell be-
mérni, közismert nevüket a térképen fel kell tüntetni.
- /5/ Patakok, folyók és tavak kiépített partvonalai másodrendű vo-
nalak, töréspontjaikat ennek megfelelően kell ellenőrizni,
illetve az ennek megfelelő hibahatárt kell figyelembevenni.
A ki nem épített partvonalak harmadrendű vonalak. Partvona-
lon azt a vonalat kell érteni, amely a kavicsos, homokos te-
rületet az állandó növényzettel borított, illetve mezőgazda-
ságilag művelt területtől elválasztja.
- /6/ Ha az ellenőrzésnél talált eltérés a hibahatáron alul van,
a partvonalat a felújítandó térképről kell átvenni, ha ezen
felül van, lehetőleg légifényképről kell átvenni vagy be kell
mérni.
- /7/ Patakok, folyók és tavak partvédő műveit, a medret elszáró gá-
takat és hidakat a térképen ábrázolni kell.
- /8/ A hidak által fedett mederterület a vízfelülethez tartozik.
E szabály alól kivétel a kisajátított közut vagy vasút nyom-
vonalaiba eső híd, illetve a híd alatti vízmeder. Ezeknél a
kisajátított közuti vagy vasúti terület a vízmeder területét
átszeli és megszakítja.

39.§ Szigetek

- /1/ A vízmederben lévő állandó növényzet nélküli homok- és ka-
vicsátonyokat a térképen feltüntetni nem kell, a növényzet-
tel borított szigetek partvonalát azonban igen.
- /2/ Ha a partvonalra végzett ellenőrző mérések azt mutatják, hogy
a sziget partvonalalaiban - kiépítetteknél a másod-, ki nem
építetteknél a harmadrendű vonalakra előírt - hibahatáron be-
lül eltérés van, akkor a partvonalat a felújítandó térképről
kell átvenni, ha ezen felül van, légifényképről is átvethető

az előírt szerkesztési eljárással.

40. § Vizügyi létesítmények

- /1/ A gátak, töltések, depóniák és csatornák elhatároló, illetve kisajátítási határvonalait, mint elsőrendű vonalakat numerikus alappontok között kell bemérni, ha azonban fototérkép áll rendelkezésre, az egyértelműen azonosítható vonalak arról vehetők át.
- /2/ A víz állandó levezetésére alkalmatlan "száraz" árkok közül csak az 1,5 m-nél szélesebb, illetve 1,0 m-nél mélyebbeket kell a felújított térképen ábrázolni.
- /3/ A víz levezetésére állandóan használt árkok és csatornák kisajátítási határvonalain belül az árkok és csatornák partvonalát /viktűrör/ is ábrázolni kell.
- /4/ Az árkok és csatornák melletti depóniákat csak akkor kell a térképen külön feltüntetni, ha magasságuk az 1,5 m-t, teljes szélességük a 4,0 m-t meghaladja.
- /5/ Ha a csatorna partvonala, illetve a védgát vagy depónia lábvonala a kisajátítási határvonalhoz 1 m-nél közelebb esik, akkor csak az utóbbit kell a térképen feltüntetni.
- /6/ A kisajátítási határvonalak közötti terület helyrajzsízsímnót kap. A szélső vonalak közötti területsávokat kapcsolójelekkel kell összekapcsolni.
- /7/ Az árkok és csatornák partvonalait, a töltések és depóniák lábvonalaikat a térképen folytonos vonallal kell kihalni. Az árkok medrébe "árkok", a töltések lábvonalaik közötti területbe pedig "töltés" megjelölést kell írni. Nagyobb csatornánál annak közismert elnevezését a mederbe kell beírni. A csatornák folyási irányát nyíllal kell ábrázolni.

VII. fejezet Egyéb tereptárgyak és létesítmények

41. § Földfeletti vezetékek /magasfeszültségű villany-, víz-, gáz-, gőz- és olajvezetékek/ és drótkötélpályák

- /1/ E létesítmények nyomvonalát a térképen az elsőrendű vonalak pontosságával kell ábrázolni; tartóoszlopok közül pedig csak az alapozottakat. Nem kell tehát ábrázolni a faoszlopokat, a

betonlábu faoszlopokat és az alapozás nélküli vasbetonoszlopokat.

42.§ Földalatti létesítmények, pincék, barlangok

- /1/ Nagyobb bányauzemenél a bánya részére kisajátított területre vonatkozó kiterjesztési és bemérési adatokat a felügyelőség útján az illetékes bányahatóságoktól, illetve vállalatoktól be kell szerezni és a térképezést ennek alapján kell elvégezni.
- /2/ A még ki nem sajátított területen lévő kisebb bánya külszínén lévő egyedülálló létesítmények közül az aknák és tárók bejáratait, a furólyukakat, külszíni fejtéseket és meddőhányókat kell ábrázolni függetlenül attól, hogy a létesítmény üzemben van-e. Külszíni fejtéseknél a mező- vagy erdőgazdaságilag nem művelhető területet ábrázolni kell. E területbe be kell írni a "külszíni fejtés" megjelölést. Bányauzemenek közismert nevét a térképen fel kell tüntetni.
- /3/ Csak a kiépített barlangok be- és kijáratait kell a térképen ábrázolni. Ki nem épített barlangokat, továbbá földalatti lakásokat és pincéket a térképen ábrázolni nem kell.
- /4/ Ha a be- és kijáratok a területi szabványt elérik, ezeket mint művelés alól kivett területeket kell kezelni.
- /5/ A városi esztornahálózatot és más földalatti közműhálózatot a térképfelújítás során bemérni és térképezni nem kell.

43.§ Emlékművek, szobrok, keresztek, parkok, játszóterek, temetők

- /1/ Az emlékművek, szobrok és keresztek kerítésükkel együtt egy tereptárgyat képeznek. A 16 m^2 -nél nagyobb alapterületűeket a térképen mérethelyesen kell ábrázolni. Az emlékmű vagy szobor nevét a térképre fel kell írni.
- /2/ Az olyan telkek vagy földrészletek helyrajzsízáma alá, amelyeken az ÁH által kiadott műemlék-jegyzékbe felvett műemlék van, 5 mm átmérőjű körbe írt M betűt kell tenni.
- /3/ Parkokat, játszótereket, díszkerteket, népfürdőket, piactereket főbb uthálózatuk feltüntetésével ábrázolni kell, lehetőség légifényképről vett adatok felhasználásával.

- /4/ Temetőben a templomot, kápolnát, ravatalozót, lakóházat és más közhasználatu épületet fel kell tüntetni. A temetőben levő főuthálózatot /5 m és ennél szélesebb utakat/ a térképen fel kell tüntetni, lehetőleg légifénykép alapján, ugyancsak térképezni kell a temetkezés céljára még fel nem használt területeket is.

Harmadik rész

A térképfelújítás munkáinak vizsgálata és átvétele

Az a vizsgálat, amelyet a munkát végző vállalat vagy a munkát végző felügyelőség /a továbbiakban: a munkát végző szerv/ végez: belsővizsgálat; amelyet a munkát átvevő felügyelőség, illetve a felügyelőség segítségére kirendelt Központi Adattári dolgozó végez: átvevő vizsgálat.

I. fejezet Belső vizsgálat

44. § Általános szempontok

- /1/ A felügyelőség által rendelkezésre bocsájtott alapadatokat a községenként vezetett "Vizsgálati jegyzőkönyv" elején részletesen fel kell sorolni. A részletes felsorolás alatt a felügyelőség vezetőjének /helyettesének/, illetve az általa megbízott dolgozónak /koordinátor, térképtáros/ aláírásával kell igazolni, hogy a munkához valamennyi rendelkezésre álló munkarészt kiadott.
- /2/ A belső vizsgálatot lehetőleg munkaszakasszonként és a munka készítésének helyén a munkaszakasszok sorrendjében kell végezni.
- /3/ A belső vizsgálat tényét a vizsgálónak minden megvizsgált munkarészen - csoportosított munkarészek esetén a borítólapon - aláírásával és keltezéssel kell igazolni.
- /4/ A belső vizsgálatok eredményét a "Vizsgálati jegyzőkönyv"-be kell bejegyezni. Be kell jegyezni a felfedezett hibákat és hiányosságokat és azok helyesbítésére, illetve pótlására vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket a belső vizsgáló adott.

- /5/ A vizsgáló által felfedett eltérések és hiányok kijavítását és pótlását végző dolgozó köteles tudomásulvételi záradékkal a vizsgálati jegyzőkönyv vonatkozó tételét aláírni. A vizsgáló pedig - az általa aláírt záradékkal - azt igazolja, hogy a javítást, pótlást felülvizsgálta.
- /6/ A belső vizsgálat során készült szögmérési, hosszmérési, területszámítási stb. jegyzőkönyveket a vizsgálati jegyzőkönyvhöz csatolni kell. A vizsgálati mérétekre vonatkozóan: a vizsgálati jegyzőkönyvbe be kell jegyezni a természetben mért értékeket, alatta a térképi, illetve számított értékeket, a két-
tő különbségét, valamint a megengedett eltérés értékét is fel kell tüntetni.
- /7/ A belső vizsgálat során meg kell állapítani, hogy:
- a/ a munkát a kivitelezési utasításban, az érvényes technológiai utasításokban, az esetleges szerződésben előírtak szerint végezték-e, továbbá figyelembe vették-e az ÁPTH központi kiküldötték esetleges - az utasítástól eltérő - rendelkezéseit;
 - b/ felhasználták-e a felügyelőség által rendelkezésre bocsátott valamennyi alapadatot;
 - c/ az egyes munkarészek az előírt nyomatványokon készültek-e.
 - d/ a munkarészek külső kiállítása és a térképi kirajzolások megfelelnek-e a jelen utasítás kirajzolási és megírási min-
táiban foglaltaknak;
 - e/ a munkarészek tiszták-e, össze vannak-e fűzve, borítólapokkal el vannak-e látva, és tintával írták-e az íróban készült részeket.
- /8/ A belső vizsgálatnak olyannak kell lennie, hogy ellenőrzést adjon az egész munka minőségére; ki kell terjednie minden munkaszakaszra, lényeges munkarészre és minden térképlapra. Különösen ki kell terjednie a 45. és 46.§-okban foglaltakra.

45.§ Irodai vizsgálat

/1/ Előkészítés: Meg kell vizsgálni,

- a/ hogy a földnyilvántartás által készített munkatérkép, illetve "munkatérkép céljára felhasználható egyéb munkarész"

- tartalmilag teljes és helyes-e;
- b/ hogy a munka mennyiségét és a munkamódszereket /normázást/ befolyásoló tényezőket feltüntették-e az a célra szolgáló fénymásolaton;
 - c/ a földmérő szerv által készített munkavázlatot, ha a belterületi térképfelújítás megelőzte a birtokvalósítást.

/2/ Belterületi határvonal:

- a/ Meg kell győződni arról, hogy a belterületi elhatároló vonalak az érvényes igazgatási határozatoknak megfelelnek-e.
- b/ Ellenőrizni kell a belterület határvonalával metszett földrészletekről készült negosztási vázrajzok és változási jegyzékek helyességét.

/3/ Alappontsűrítés általában:

Meg kell vizsgálni, hogy az alappontsűrítés a 319/1960. ÁPTK sz. utasítás előírásai szerint készült-e.
Ezen belül különös figyelmet kell fordítani a következő szempontokra:

- a/ szükséges volt-e a kivitelezési utasítástól /szerződéstől/ eltérő alappontsűrítés;
- b/ az alappontok a koordinátajegyzékben az előírt sorrendben vannak-e;
- c/ a koordinátajegyzéket összeolvasták-e a számítási jegyzőkönyvekkel;
- d/ valamennyi kölpontosan állandósított alappont számítását részletesen meg kell vizsgálni;
- e/ a Durnyev és Wolf pontokat részletesen ellenőrizni kell;
- f/ meg kell vizsgálni, hogy a grafikus alappontokat kellőképpen ellenőrizték-e.

/4/ V.r. háromszögelés: Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ a régebbi fajeleket felhasználás előtt levetítették-e,
- b/ a magaspontok levezetése megtörtént-e,
- c/ a jóváhagyott meghatározási terv az észlelés előtt elkészült-e,
- d/ az irányokat a meghatározási terv szerint mérték-e,
- e/ a szögmérési jegyzőkönyv lapszámozása helyes-e,
- f/ a meghatározási terven az álláspontok lapszáma fel van-e

tüntetve,

- g/ az irányértékek középértékeinek képzése helyes-e,
- h/ a tájékozási szögek milyen értékkel térnek el a középtájékozási szögtől, és a szögeeltérések milyen lineáris eltérést okoznak,
- i/ egy-egy műszerálláson belül a két távcsőállásban leolvasott irányértékek közötti különbség állandó-e,
- j/ meg kell vizsgálni a sárt háromszögeket,
- k/ az újonnan meghatározott pontok vonalas eltéréseit.
- l/ Ellenőrizni kell, hogy a szögmérési jegyzőkönyv címlapján a műszer neve, gyári száma, leolvasó képessége, továbbá az észlelő neve fel van-e tüntetve,
- m/ az észlelési jegyzőkönyvhöz készült-e tartalomjegyzék.

/5/ A szekszögelési munkák vizsgálati irányelvei:

- a/ A mérőszalagok komparálása megtörtént-e.
- b/ A szekszögvonál-vezetés általános szabályainak betartása /319/1960. ÁPTH sz. utasítás 57.§-a/.
- c/ A szekszögvonalak számozása.
- d/ A szekszögelési, kitűzési és számítási vázlat alakí vizsgálata.
- e/ Az oda-visszanért oldalhosszak közötti eltérések összehasonlítása a megengedettel.
- f/ Valamennyi szög- és hossz-záróhiba összehasonlítása a megengedettel, a záróhiba-elosztás vizsgálata.
- g/ Meg kell vizsgálni, hogy az észlelés megkezdése előtt, kellő mennyiségben és módon állandósították-e a szekszögpontokat.

/6/ Mérési jegyzet /manuálé/:

Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ a mérési jegyzetlapoknak csak egyik oldalát használták-e;
- b/ a mérési jegyzetlapok kemény ceruzával készültek-e és a ceruzavonalakat tartósították-e;
- c/ a mérési jegyzetlapokon az alappontok számai, a szelvény-számok, a csatlakozó lapok számai, a művelési ágak /a szám-tó is/, a mérési vonalak jelzései, a műveleti jelek /mérő-leges, folytatólagossági jel, végméreti zárójel/, a tulajdonos neve, az északi irány feltüntetése, a mérés mérték-

egysége, a helyrajzi számok, az alrészlet betűk, végül a keltezés, a bemérő, a térképező és a vizsgáló aláírása rajta vannak-e;

- d/ az ortogonális koordináta-méréssel bemért részletpontok ordinátája nem haladja-e meg a megengedettet.
- e/ A mérési jegyzetlapokat, a rajtuk feltüntetett adatoknak a tömbrajzokon való teljes feldolgozása vizsgálatként a mért vonalak hosszának legalább 5 %-ában meg kell vizsgálni.

/7/ Tömbrajz: _____

Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ a légifényképről átvett részek kék színnel vannak-e jelölve,
- b/ az alappontok számai piros színnel vannak-e felírva,
- c/ minden adatot tartalmaz-e, amely a mérési jegyzeten van,
- d/ a méretek nem állnak-e "fejtetőn",
- e/ a művelési jelek nem hiányoznak-e,
- f/ a csatlakozó tömb-számokat tartalmazza-e,
- g/ a szerkesztő, a térképező a mérési jegyzettel összehasonlító és a vizsgáló aláírása, valamint a keltezés szerepel-e.
- h/ A tömbrajzot a mérési jegyzettel való összehasonlítás szempontjából a tömbrajzok 5 %-ában kell megvizsgálni.
- i/ Művelési ág határvonalát vékony vonallal, részletek határát vastagabb folytonos vonallal húzták-e ki,
- j/ az alappontok mellett a mérési vonalakat piros eredmény vonallal feltüntették-e,
- k/ ordináták fekete pontozott vonalak-e, abszcissza méret a mérési vonallal párhuzamos-e, ordináta méret az ordináta vonallal párhuzamos-e,
- l/ méretarány fel van-e tüntetve,
- m/ község neve és a tömb száma fel van-e tüntetve.

/8/ Térképezés az alaptérképen: Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ - az örkeresztek felrakása az "örkeresztfelrakó"-val, illetve a térképpapír méretváltozásának figyelembevételével történt-e,
- az örkeresztek száma között az alaptérképen meghagyták-e

az előírt közt,

- a szelvények üres térben is megszerkesztették-e az örkereszteket;

- b/ az új vonalak kihúzása és a megszünteknek két kis ferde vonalkával helyenkénti áthúzása a térképen eddig használt színektől eltérő, a felujtáskor használt színnel történt-e;
- c/ van-e utalás a címlapon arra, hogy a térképfelujtás eredményének feltüntetését ki, mikor, milyen színnel, milyen térképszelvényeken végezte.
- d/ A térképezést szurópróbaszerűen a tömbök 10 %-ában kell megvizsgálni.
- e/ Ellenőrizni kell a területi szabványok betartását,
- f/ a térképszelvények esetleg szükséges átszámozását.

/9/ Műanyaglap:

- a/ Szelvényesatlakozások vizsgálata az összes vonalakra, helyrajzsíszámokra és alrészletbetűkre vonatkozóan; a vonalak osatlakozásánál a tűrés határa 0,3 mm.
- b/ Meg kell vizsgálni a teljes vonallal kihúzott vonalak vastagságát, hogy ez 0,20 mm vastag-e, tehát a térkép alkalmas-e a sokszorosításra; nem túlságosan felhígított tuszal húzták-e ki a vonalakat.
- c/ Címíratos szelvényen meg kell vizsgálni, hogy
 - a vetület helyes-e /henger vetületnél a rendszer és a síknegyed is szükséges/
 - az átnézeti vázlaton a szelvényvonalak összerendezői helyesek-e és a vázlat keleti és északi oldalán vannak-e,
 - az eltelt szelvény esetén a szelvényvonalakat szaggatottan húzták-e ki,
 - a 200 öles /méteres/ örkereszt-hálózatot feltüntették-e /üres térben is/,
 - keretvonalon kívüli ábrázolásnál, ha az ábrázolt idom területéről nincs külön szelvény felfektetve, az ábrázolt idom által érintett szelvényvonalat pontosva húzták-e ki,
 - csak kő és faoszlop lehet kirajzolva.
- d/ Megvizsgálendő, hogy az alrészletek határvonalainak kihúzása pontosított vonalakkal történt-e.

- e/ A helyrajziszámozás elvi vizsgálata.
- f/ A művelési ág-jelzéseknek és kirajzolásoknak a kirajzolási és megírási minták szerinti megjelölése.
- g/ A feliratok és a szelvénytárcsák koordinátái helyesek-e.
- h/ A belsővizsgálat során a műanyaglapon lévő térképet a helyrajziszámok és alrészletbetűk helyességének ellenőrzésére össze kell olvasni a területjegyzékkel és egyúttal el kell végezni az alrészletek területének szemmel való ellenőrzését is.
- i/ Meg kell győződni arról, hogy a műanyaglapon minden meglévő alappontot feltüntettek-e.
- j/ A műanyaglapokra történt másolás pontosságát szurópróbaszerűen a teljes vonallal kihuzott vonalak mintegy 10 %-ban kell ellenőrizni.
- k/ Ellenőrizni kell még a következőket:
 - minden műanyaglap között van-e védőpapír,
 - a készítő aláírása,
 - szelvényszám,
 - csatlakozó szelvényszám északon és délen,
 - csatlakozó község neve,
 - csatlakozó megye neve,
 - a nullkör a szelvénytárcsákon,
 - eltolt szelvény esetében a valódi szelvénytárcsákon 40 öl hosszú kiágazás,
 - a szelvénykereten az őrvonalak hossza 2, illetve 5 mm legyen,
 - a térképszelvény margója legfeljebb 5 cm lehet,
 - a kereten kívüli megírások, a cég nevének feltüntetése, a vizsgáló nevének feltüntetése és azok elhelyezése a kirajzolási és megírási minta szerint; északon feltüntették-e a méretarányt?

/10/ Területszámítás:

Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ az adott körülmények között a legcélravezetőbb módszerrel végezték-e el a csoportok, telektömbök és egyéb földrész-

letek területszámítását;

- b/ a változatlan fekete vonalak által határolt részek területeit a 9011, illetve 9012 r.sz. nyomtatványon állították-e össze és az új területszámítást is azon végezték-e.
- c/ Minden telektömb területét poláris planiméterrel - egy-szeri körüljárással - ellenőrizni kell.
- d/ Ellenőrizni kell, hogy készült-e területszámítási vázlat.
- e/ Ellenőrizni kell, hogy a területszámítási nyomtatványt elő-írás szerint használták-e.
- f/ Numerikus területszámításnál minden pont koordinátáit lép-téssel kell ellenőrizni.
- g/ A számítási csoport - területre állítás záróhibája a cso-port területének 0,5 %-a, ennek kiszámítását és a záróhiba elosztását ellenőrizni kell.
- h/ - legkisebb fekete keretre álltak-e,
- követték-e a nagyból a kicsibe elvet,
- területszámítási jegyzőkönyvben feltüntették-e a szel-vényszámokat,
- ha a területszámítást nem a táblaszámok sorrendjében vé-gezték, készült-e a részletek számának növekvő sorrend-jében tartalomjegyzék,
- feltüntették-e mindenhol a területszámítási elemeket /ból-ból nem elég/,
- planiméterrel való területszámításnál a két nyers lefo-gás középértékeként határozták-e meg a területeket,
- a csoport területére való állításnál kimutatták-e külön a papírméretváltozásból és a kezelési különbségből ere-dő eltérést,
- a területszámítási vázlaton feltüntették-e a csoportok betűjelét,
- ha a területszámítás a szelvény elméleti területére ál-lítással történt, területszámítási vázlat helyett szel-vényvázlatot készítettek-e s azon feltüntették-e; a szel-vényen belül a számítási csoportok határvonalainak törés-pontjait egy mm-es fekete körrel,
a töréspontok számát meglévő számukkal, vagy térképlapon-ként eggyel kezdve,
szelvényátmetzési pontok koordinátáinak számítását, ké-

szült-e az egyes részletek összeállítására külön munkarész /területjegyzék/.

/11/ Területjegyzék:

Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ minden egyes belterületi egység /központi belterület, egyéb belterület, fejlesztésre kijelölt külterületi település, zártkert/ területösszege azonos-e a táblaterület jegyzékben foglalt megfelelő táblaszám/ok/ területével,
- b/ megtörtént-e minden terület átszámitása hektár-négyzetméterre is,
- c/ - oldalanként összegezték-e,
 - végösszege egyezik-e a belterület nyilvántartott területével,
 - a művelési ág rovat helyesen van-e kitöltve /a szabványon aluli művelési ágak a fő művelési ág mellett fel legyenek tüntetve/,
 - végleges munkarészhez méltóan legyen elkészítve /áthúzások, kaparások ne forduljanak elő/.

/12/ Egyéb munkarészek:

- a/ A műszaki leírás tartalmazza-e:
 - az alkalmazott módszerek rövid ismertetését,
 - az egyes munkaszakaszokban résztvett dolgozók nevét,
 - az egyes előfordult különleges problémákat,
 - az egyes munkaszakaszok kezdetét és befejezését.
- b/ A főbb munkarészek összeegyeztetésének megtörténtéről készült záradékot az e munkaszakaszban résztvevők valamennyien aláírták-e.
- c/ Ellenőrizni kell a végleges adatok jegyzékében foglaltakat az eredeti összeállítás alapján.

- /13/ Ellenőrizni kell a 9.§ előírásai alapján készített 1:5000 méretarányú átnézeti vázlatot és a 19.§ alapján készített új átnézeti vázlatot.

46.§ Helyszíni vizsgálat

/1/ Alappontsűrítés:

- a/ Az V.rendű háromszögeléssel meghatározott pontok koordinátáinak helyességéről a ponton végzett iránymérés tájékoztatásával kell meggyőződni, ezt a vizsgálatot az újonnan meghatározott pontok legalább 10 %-ára el kell végezni.
- b/ A numerikusan meghatározott szögpontok ellenőrzését a pontoknak a természetben centiméteres, illetőleg századéles élességgel leolvasott és a koordinátákból kiszámított távolsága közötti különbség, valamint a megengedett eltérés összehasonlításával kell végezni, e célból a pontok 10 %-át kell megvizsgálni. A megengedett eltérést az "Utasítás a vízszintes alapponthálózat földi eljárással végső sűrítéséről" c. utasítás 64.§. /15/ bekezdésében és a 65.§ /9/ bekezdésében közölt táblázatok belsősgre vonatkozó összegezésével kapjuk. Az eltérésnek ezen alul kell maradnia.
- c/ Megvizsgálandó, hogy az alappontsűrítésnél felhasznált magaspontok terepszintre való levezetése megtörtént-e.

/2/ Állandósítás:

- a/ Meg kell vizsgálni, hogy az állandósítások olyan helyen történtek-e, ahol az állandósítási jel fennmaradása biztosítottnak látszik.
- b/ Az állandósítási jelek méreteiről, milyenségéről és a földalatti jelek elhelyezéséről az állandósított pontok 2 %-ánál, legfeljebb azonban öt pontnál az állandósítási jel feltárásával kell meggyőződni.
- c/ A külpontosan állandósított alappontoknál, a koordináták számításának ellenőrzésén felül összeméréseket is kell végezni.

/3/ Telekhatárpontok:

A telekhatárpontok vizsgálatára a telkek 10 %-ában kell összeméréseket végezni. A vizsgálati méreteket a tömbrajzokon és a munkatérképen zöld színnel kell bejelölni, a vizsgálati jegyzőkönyvben pedig a természetben mért értékeket, alatta a térképi méreteket, a harmadik sorba a kettő különbözetét és legalul a megengedett különbözetet is fel kell tüntetni.

/4/ Terepbejárás:

Egyes térképezési hiányosságok felderítésére a terepet az /1:5000 méretarányu/ átnézeti vázlat fénymásolati példányával be kell járni.

II. fejezet Átvevő vizsgálat

47.§ Általános szempontok

- /1/ A belső vizsgálat befejezése után a munkarészeket az átvevő felügyelőséghez, illetve az általa megjelölt helyre kell szállítani állami átvételi vizsgálatra. Térképek postai szállítása csak bádogtokban történhet. A műanyaglapokat lehetőleg térképtartóban kell szállítani.
- /2/ Az állami átvételi vizsgálat a területileg illetékes felügyelőség feladata.
- /3/ Az átvevő vizsgálatot irodai és helyszíni részre bontva is lehet végezni.
- /4/ Amennyiben a térképfelújítási munkákat irányító ÁFTH központi kiküldöttek a munka végrehajtására a jelen utasítástól eltérő rendelkezést adtak, meg kell vizsgálni, hogy ezeket a rendelkezéseket végrehajtották-e.
- /5/ Mindenekelőtt a munkarészekbe való betekintéssel meg kell állapítani, hogy a munkarészek helyesen vannak-e csoportosítva, az összetartozó munkarészek össze vannak-e fűzve. Meg kell állapítani, hogy a belső vizsgáló minden munkarészt és térképlapot megvizsgált-e és ennek megtörténtét aláírásával igazolta-e. E téren fennálló hiányt sürgősen pótolni kell.
- /6/ Meg kell állapítani, hogy a belső vizsgálat során feltárt hibákat a munkát végző dolgozók kijavították-e és a javítások helyesen történtek-e.
- /7/ Ha a munkarészekbe való betekintéssel megállapítást nyer, hogy a munkarészek valamelyike nem eredeti, hanem másolati /tisztázati/ példány, be kell kérni az eredetit, mert vizsgálni csak eredeti munkarészt szabad.
- /8/ Átvevő vizsgálatra akkor kell a munkát alkalmatlannak minő-

síteni, ha egy munkafeladatot, vagy lényeges munkarészt újból kell készíteni. Ez esetben az újból való elkészítés időtartamára az átvevő vizsgálatot fel kell függeszteni.

- /9/ Az átvevő vizsgálat mindazokra a munkaszakaszokra és munkarészekre kiterjed, amelyekre a belső vizsgálatnak ki kellett terjednie.
- /10/ Az átvevő vizsgálatot a munkarészek beérkeztétől számított 15 napon belül meg kell kezdeni és általában a megkezdéstől számított 90 napon belül be kell fejezni.

48.§ Részletes vizsgálat

- /1/ A vizsgálati jegyzőkönyv gondos átnézése alapján meg kell állapítani, hogy a belső vizsgálat milyen munkaszakaszoknál milyen mélységig terjedt ki. Ha megállapítást nyer, hogy a belső vizsgálat lényeges munkaszakaszokra, munkarészekre vagy egyáltalán nem, vagy csak igen hiányosan terjedt ki, a munkát végző szervet a vizsgálati jegyzőkönyvben kell felszólítani a belső vizsgálat záros határidőn belüli pótlására, illetőleg teljes végrehajtására. A felszólításban tételesen fel kell sorolni azokat a munkaszakaszokat és munkarészeket, amelyekre a belső vizsgálatot ki kell terjeszteni.
- /2/ Az átvevő vizsgálatnál - szűrőpróbaszerűen - általában legalább ugyanolyan százalékban kell a munkarészeket és munkaszakaszokat irodailag és a helyszínen is megvizsgálni, mint a belső vizsgálatnál, de - mintegy 3/4 részben - más helyeken.
- /3/ Ellenőrizni kell, hogy felhasználták-e és helyesen használták-e fel a rendelkezésre álló alapadatokat.
- /4/ Az állami átvételi vizsgálat során különös gondot kell fordítani annak vizsgálatára, hogy a végtermékként készített térkép tartalma egyezik-e a természetben található állapattal.
- /5/ A kijavítható hibák kijavítása és a hiányok pótlása a munkát végző szerv kötelessége.
- /6/ Az átvevő vizsgálatot a fentiekben előírt átlagosanál mélyebben, részletesebben akkor kell végezni, ha azt az átvevő felelősség földmérési csoportjának vezetője szükségesnek tartja.

- /7/ Az átvevő vizsgálatot végző dolgozó a belső vizsgálati jegyzőkönyvet felytassa átvételi vizsgálati jegyzőkönyvként.

49.§ A felügyelőség által készített munkák átvételi vizsgálata

A felügyelőség által készített belterületi és zártkerti térképfelujítási munkák belső vizsgálatánál talált hibákat és hiányosságokat helyesbíteni, illetve pótolni kell; az átvételi vizsgálatot a felügyelőség vezetője által kijelölt olyan műszaki dolgozó végezze, aki a munka végrehajtásában nem vett részt.

50.§ A részletes vizsgálat befejezése utáni teendők

- /1/ Amennyiben az átvevő vizsgálat azt bizonyítja, hogy a munka végrehajtása, a munkarészek elkészítése hibás vagy hiányos, a munkarészeket - a hibáknak és hiányoknak a vizsgálati jegyzőkönyvben való tételes felsorolása mellett - kijavítás és hiány pótlás végett záros határidővel a munkát végző szervnek vissza kell adni.
- /2/ A végleges adatok jegyzékét az átvevő dolgozó 4 példányban kapja meg. Mivel a végleges adatok jegyzéke alapját képezi a végszámlának és az utókalkulációnak, az átvevő köteles anyagi és erkölcsi felelőssége tudatában e jegyzéket gondosan megvizsgálni, illetve felülvizsgálni. A hibás adatokat piros tintával mind a 4 példányon helyesbíteni kell és el kell látni az átvevő felügyelőség pecsétjével, aláírással és kezezéssel. A 4 példányból egy az átvevő felügyelőségé, három a végszámlához való csatolás céljából a munkát végző szervé, egy pedig az ÁPTH geodéziai felügyeleti osztályához felterjesztendő zárójelentés melléklete.
- /3/ A munkarészek közül a koordinátajegyzéket, a felujított térkép címlapját és a területjegyzéket a következő záradékkal, kelettel és aláírással kell ellátni: "Megvizsgáltuk és műszaki szempontból átvehetőnek találtuk." A záradékot az átvevő felügyelőség pecsétjével is el kell látni. A műanyaglapon a záradék alá pecsét helyett az átvevő felügyelőség nevét és címét kell írni.

- /4/ Az átvevő vizsgálatról részletes zárójelentést kell készíteni 3 példányban. Egyet az átvevő felügyelőség, egyet a munkát végző szerv és egyet az ÁFTH geodéziai felügyeleti osztálya részére. A zárójelentést akkor kell elkészíteni, ha az átvevő vizsgáló meggyőződött arról, hogy az összes hibát kijavították és a hiányokat pótolták.
- /5/ A zárójelentésben ki kell térni az átvett munka általános minősítésére, a vonatkozó utasítások és rendelkezések betartására, esetleges hiányosságaira. Tartalmaznia kell az átvevő vizsgálat megkezdésének és befejezésének időpontját és más lényeges időpontokat. Ki kell térni még a végzett munkamennyiség tételes felsorolására, területre, a térkép méretarányára, vetületére, a szelvények számára. Tehát a zárójelentés átfogó képet adjon a munkáról.

51.§ A munkarészek átvétele

- /1/ Az adminisztratív átvételt a területileg illetékes felügyelőség térképtárosa látja el.
- /2/ Megvizsgálja, hogy a munkát végző szerv által készített átadás-átvételi jegyzékben oldal-, lap- és darabszám szerint felsorolt munkarészek hiánytalanul megvannak-e. Hiány esetén azok pótlására, illetve a hiány tisztázására a munkát végző szervet felszólítja vagy - egyszerűbb esetben - a jegyzékeken a szükséges módosításokat átveszeti.
- /3/ Az állandósított alappontokat nyilvántartásba veszi és a munkarészeket - kellő csoportosításban - a megfelelő szekrényekbe helyezi.
- /4/ A jegyzékeket aláírásával és pecséttel hitelesíti, majd egyik példányt az átvevő vizsgálónak adja át, a másikat megküldi a munkát végző szervnek, az eredeti példányt a munkarészekhez csatolja.

Tartalomjegyzék

	Oldal
<u>Bevezetés</u>	1
<u>Első rész. Általános érvényű rendelkezések</u>	1
1.§ Az utasítás érvénye és a térképfelujítás célja	1
2.§ A térképfelujítás tárgya	2
3.§ A térképfelujítás alapja és alapadatai	3
4.§ Alappontsűrítés, alappontok állandósítása	4
5.§ A felujítandó térképen ábrázolt vonalak és töréspontjaik csoportosítása rendűség szempontjából	5
6.§ Részletpontok és vonalak meghatározása, ellenőrzése, megengedett eltérések	6
7.§ Műszaki tervkészítés	8
8.§ Munkaváslat készítés	10
9.§ Átnézeti vázlat	11
10.§ Mérés-i jegyzet	12
11.§ Tömbrajz	13
12.§ Térképezés	14
13.§ Helyrajzi számozás, alrészletbetűzés	15
14.§ Művelési ágak és művelés alól kivett területek	16
15.§ Területi szabványok	18
16.§ Területszámítás	19
17.§ Területjegyzék	21
18.§ A felujított belterületi és zártkerti kataszteri térkép átmásolása műanyaglapra	22
19.§ Az új átnézeti vázlat készítése	23
20.§ Műszaki leírás	23
21.§ Vizsgálati jegyzőkönyv	23
22.§ A főbb munkarészek összeolvasása	24
23.§ A térképfelujításról készítendő /új/ munkarészek	24
24.§ A felujított térkép sokszorosítása	25
<u>Második rész. A felujított belterületi és zártkerti kataszteri térképen ábrázolandó tereptárgyakra és vonalakra vonatkozó részletes rendelkezések</u>	25
25.§ A részletes rendelkezések csoportosítása	25

	Oldal
<u>I.fejezet. A telkek és földrészletek, tulajdonosuk és kezelőjük</u>	26
26.§ A földrészlet fogalma, földrészletek összevonása, megosztása	26
27.§ A földrészlet tulajdonosa, használója, kezelője	27
<u>II.fejezet. Belterületi határvonal</u>	29
28.§ A belterületi határvonal megállapítása és módosítása	29
29.§ A belterületi határvonal térképi rögzítése és állandósítása	30
<u>III.fejezet. Épületek, falak és kerítések</u>	31
30.§ Épületek	31
31.§ Falak, támfalak, kerítések	32
<u>IV.fejezet. Katonai és egyéb, a térképen csak külső határvonalukkal ábrázolható üzemek és létesítm.</u>	33
32.§ Katonai és egyéb különleges rendeltetésű létesítmények	33
<u>V.fejezet. Uteak, közterek, utak, vasutak és tartozékaik</u>	33
33.§ Uteak és közterek /közterületek/	33
34.§ Közutak	34
35.§ Egyéb utak	35
36.§ Vasutak	35
37.§ Utak és vasutak tartozékai	36
<u>VI.fejezet. Folyó- és álló-vizek, szigetek, vízügyi létesítmények</u>	36
38.§ Folyó- és állóvizek /kutak, foglalt források, patakok, folyók, tavak/	36
39.§ Szigetek	37
40.§ Vízügyi létesítmények	38

	Oldal
<u>VII. fejezet. Egyéb tereptárgyak és létesítmények</u>	38
41. § Földfeletti vezetékek /magasfeszültségű villany-, viz-, gáz-, gőz- és olajvezetékek/ és drótkötél- pályák	38
42. § Földalatti létesítmények, pincék, barlangok	39
43. § Emlékművek, szobrok, keresztek, parkok, játszó- terek, temetők	39
<u>Harmadik rész. A térképfelújítás munkáinak vizsgálata és átvétele.</u>	40
<u>I. fejezet. Belső vizsgálat</u>	40
44. § Általános szempontok	40
45. § Irodai vizsgálat	41
46. § Helyszíni vizsgálat	48
<u>II. fejezet. Átvevő vizsgálat</u>	50
47. § Általános szempontok	50
48. § Részletes vizsgálat	51
49. § A felügyelőség által készített munkák átvételi vizsgálata	52
50. § A részletes vizsgálat befejezése utáni teendők	52
51. § A munkarészek átvétele	53

Tervezet.

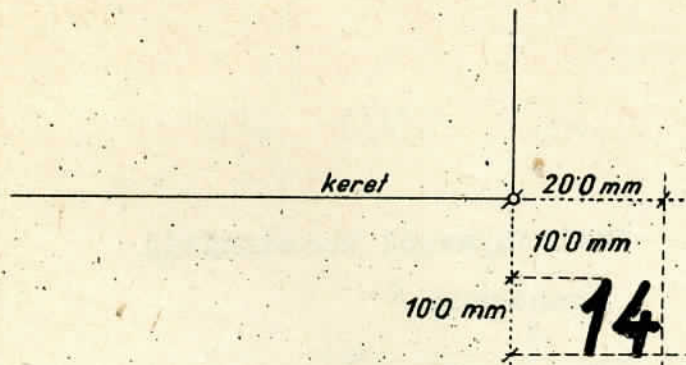
Kirajzolási és megírási minták

a 209/1962/T.9./ÁFTH számú

"Utasítás a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek felújítására" c.műszaki utasításhoz

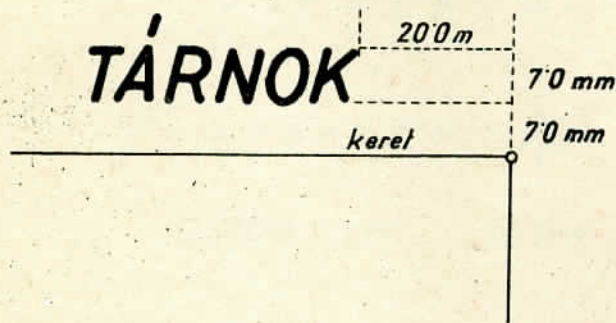
Megírások:

1.

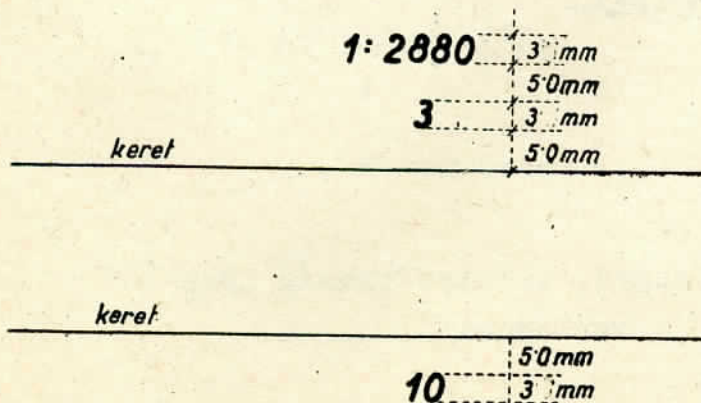
Térképlap száma
/sablonnal/

2.

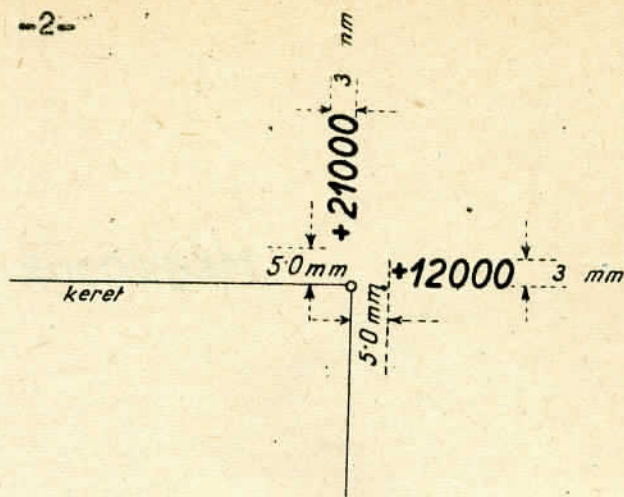

Község neve
/sablonnal/

3.

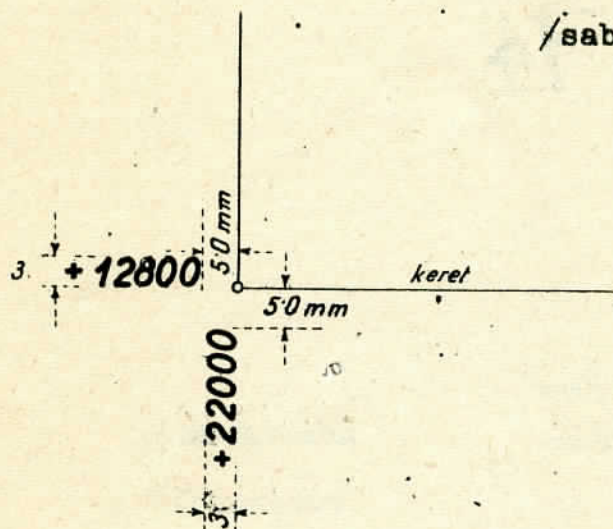

Méretarány, és csatlakozó
szelvények száma
/sablonnal/

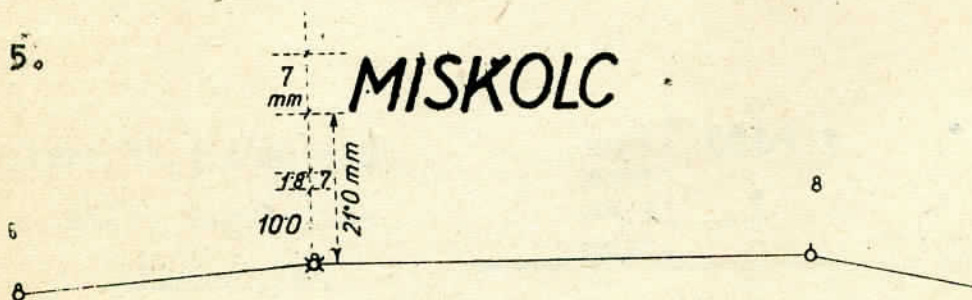

4.

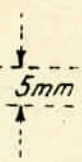
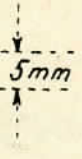
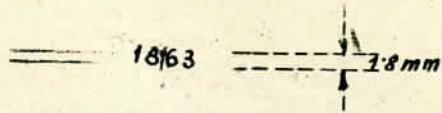
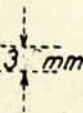
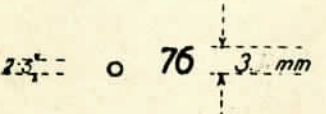
Szelvényvonal koordináták
/sablonnal/

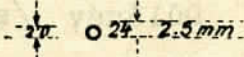

5.

Szomszédos község, megye, illetve ország neve
/sablonnal/

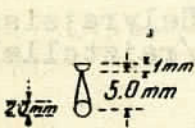
6. *FÁCÁNOS* Dűlőnév /sablonnal/
7. 014 0357 Táblaszámok /sablonnal/
8. Helyrajziszámok /rajztollal/
9. a b c d f g Alrészletek betűjelzése és egyéb megírás /rajztollal/
10. K Gy N R L E Művelési ágak jelzése /rajztollal/
11. *Sánta major* *Guszev utca* Utcák, folyók, puszták, tanyai iskolák, vasúti megállók stb. neve
Alappontok és határpontok: /sablonnal/
12. Felsőrendű háromszögelési pont /sablonnal/
13. Negyedrendű háromszögelési pont /sablonnal/

14.

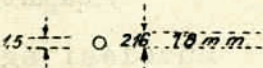
Ötödrendű háromszögelési
pont
/ztollal/

15.

Ötödrendű háromszögelési
pont - gyárkémény

16.

Ötödrendű háromszögelési
pont - viztorony

17.

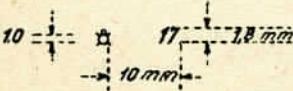
Sokszögpont /állandósított/

18.

Egyéb bemért kő

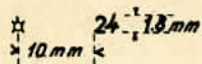
19.

Egyéb bemért
faoszlop

20.

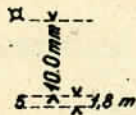
Határdomb kővel

21.

Határdomb faoszloppal

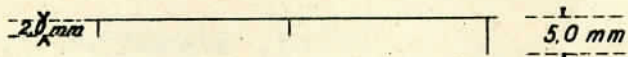
22.

Határdomb

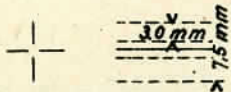
Határvonalak:

23.

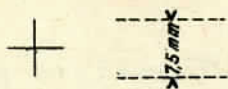

Szelvénykeret

24.

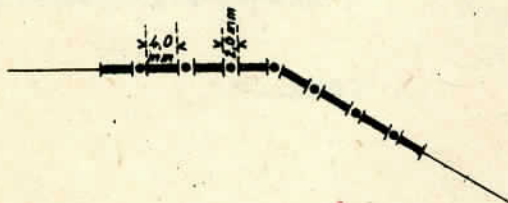

Órkereszt térképen

Órkereszt műanyaglapon v.
pauszon

25.

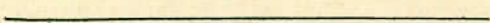
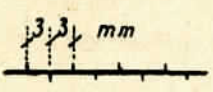
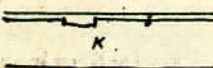
Országhatár

26.

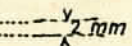
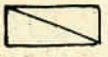
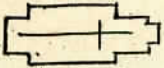
Községhatár határ-
részletben

/töréspontokra pontoc-
ka nem kerül/

27. Földrészlet, illetve táblahatár /0,2 mm vastag/
28. Alrészlethatár /:0,2 mm vastag, 0,5 mm szaggatott /pontosított/ vonal:/
29. Kőfal, kőkerítés /0,25-1,50 m széles, legalább 5,0 m hosszú/
30. Kőfal, kőkerítés 1,50 m szélességen felül

: É P I T M É N Y E K :

Mérethelyes ábrázolással

31. KÖZSÉGI TANÁCSHÁZ Épület /bármilyen anyagból/
32. Épület /bármilyen anyagból/ táblahatárvonalról, vagy mezsgyéről bemérve, illetve légifényképanyagból átvéve
33. Templom

Jelkulosos ábrázolással

34. TRAFÓHÁZ Négyzetalaprajzu építmény, emlékmű vagy szobor
35. Téglalapalaprajzu építmény

36.

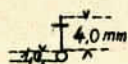
Köralaprajzu építmény

37.

Kápolna

38.

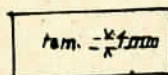
Kereszt, képoszlop

39.

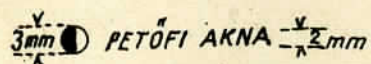
Barlang bejárat

40.

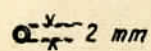
Temető

41.

Akna, táró

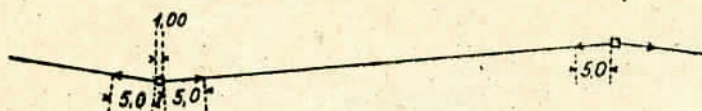
42.

Furólyuk

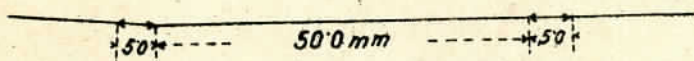
Nyomvonalas létesítmények:

43.

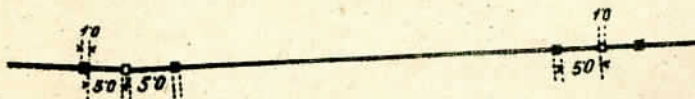
Földfeletti- villany-
távvezeték alapozott
oszlopokkal

44.

Távvezeték alapozott
oszlopok nélkül

45.

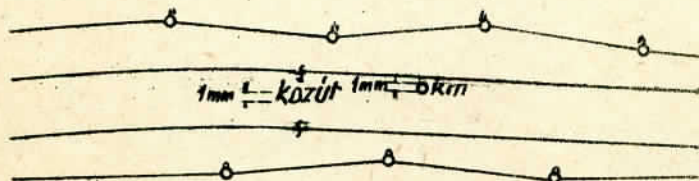
Földalatti viz-, gáz-,
olajvezeték

46.

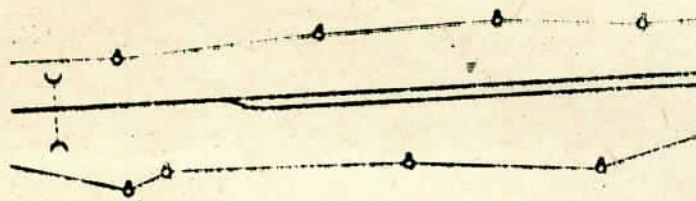
Drótkötélpálya

47.

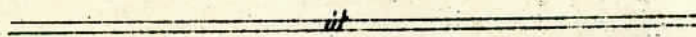
Közút kisajátítási
határvonallal

48.

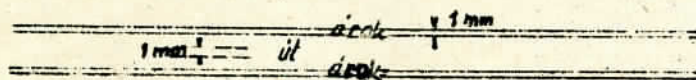
Vízút kisajátítási
határvonallal, 0,5 m-
nél szélesebb csőűte-
resszel

49.

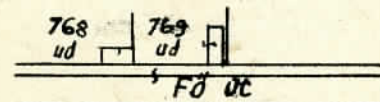
Földút

50.

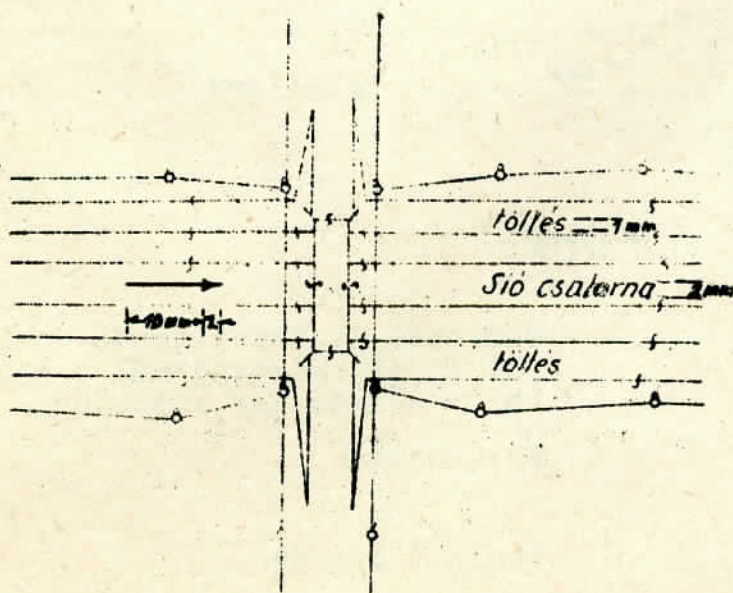
Közhasználatú földút
árkakkal

51.

Bemért járda

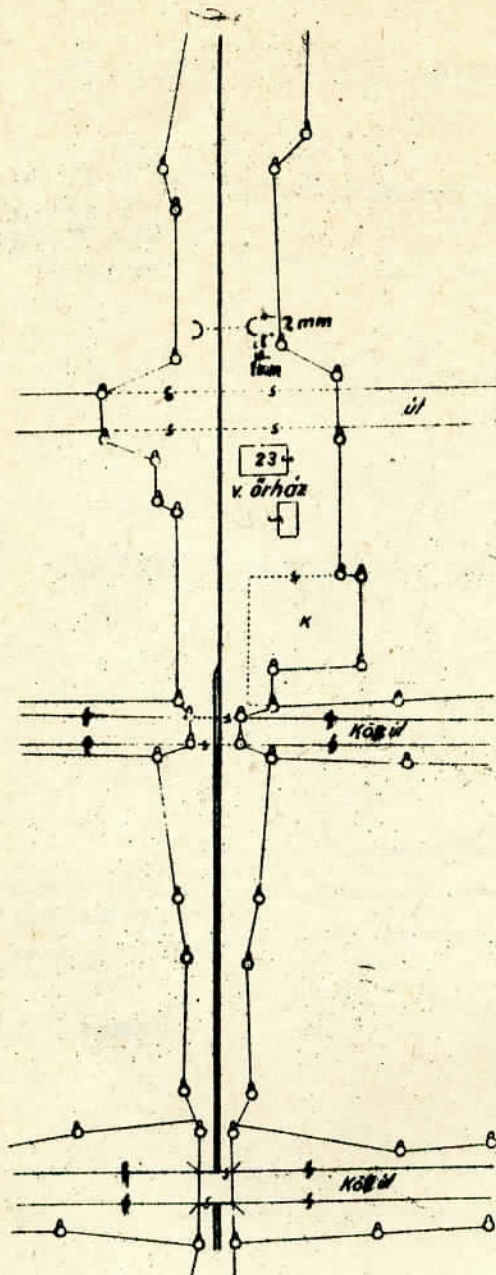
52.

Közúti hid, kisajáti-
tott közúttal, tölté-
sek között lévő kisa-
játított csatorna fe-
lett

1987-10-31

Vasút:

Áteresz 53.

Átjáró 54.

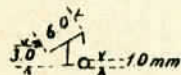
Őrház 55.

Aluljáró 56.

Felüljáró 57.

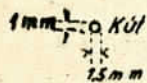
Kutak:

58.

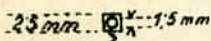
Gémeskút /a felújítandó térkép-
ről átvett gémeskútnál a null-
kör a kútgem alá kerüljön/

59.

Egyéb kút

60.

Foglalt forrás

